

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳	رشته: ریاضی فیزیک	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح
(دینی، اخلاق و قرآن)	علوم تجربی		
م و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	مدت امتحان: ۹۰
انش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

نمبر	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بافت
------	--------------------------------	------

۱/۵	<p>الف) تدبیر در قرآن کریم:</p> <p>الف) با توجه به آیه شریفه « يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ » نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟</p> <p>ب) با توجه به آیه شریفه « وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ » خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند به طور خاص می کند.</p> <p>ج) براساس عبارت قرآنی « أَقْمَنَ أَسْسَ بُنْيَانَهُ، عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ... » زندگی محکم و استوار بر چه پایه هایی بنا می شود؟</p> <p>د) در عبارت قرآنی « ... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ... » دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، کدام اند؟</p>	۱
۲	<p>ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:</p> <p>الف) احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می کند.</p> <p>ب) در میان مخلوقات، انسان موجودی است که می تواند علیه خود انقلاب کند.</p> <p>ج) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیر سنتی و مدرن، جایز و حلال است.</p> <p>د) در جوامع غربی با شکست های پی در پی در عرصه اخلاق، بسیاری دریافتند که سعادت و خوشبختی را می توان در علم جستجو کرد.</p>	۲
۲	<p>ج) جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:</p> <p>الف) در دوره تمدن اسلامی، رسول خدا صلی الله علیه و آله آموختن علم را برای مردم دانست.</p> <p>ب) تولید فیلم سینمایی و تلویزیونی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد، است</p> <p>ج) دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس تنظیم شده است.</p> <p>د) اعتقاد به اینکه در کنار خداوند دیگرانی نیز هستند که سرپرستی جهان را برعهده دارند، شرک در است.</p>	۳
۳	<p>د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) دو مورد از آثار مثبت حوزه عدل و قسط را بنویسید؟</p> <p>ب) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی چه حکمی دارد؟</p> <p>ج) میزان تأثیرگذاری توحید، در زندگی انسان به چه چیزی بستگی دارد؟</p> <p>د) مهمترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی چیست؟</p> <p>ه) احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟</p> <p>و) عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک است؟</p>	۴
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

گروه آرزنده: قرآن، فقه و معجزات عادل خانی

ساعات شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۲	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مدت امتحان: ۹۰	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	م و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		انسان آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

نمبر	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بافت
------	-------------------------	------

۵/۵	<p>ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:</p> <p>الف) عبارت « علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن بوجود آورد »:</p> <p>۱) آثار و پیامد مثبت تمدن جدید در حوزه علم ۲) آثار و پیامد منفی تمدن جدید در حوزه علم</p> <p>ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید: ۱) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی ۲) بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها</p> <p>ج) مهم ترین عامل حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان در حوزه عدل و قسط: ۱) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲) مشارکت مردم در تشکیل حکومت</p>	۵
۵/۵	<p>و) کشف ارتباط:</p> <p>هریک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است)</p> <p>الف) هیچ گویی سنگ را فردا بیا ب) این که فردا این کنم یا آن کنم ج) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است</p> <p>۱) تفکر و تصمیم ۲) تقویت روحیه حق پذیری ۳) مسئولیت پذیری ۴) افزایش معرفت نسبت به خداوند</p>	۶
۵/۵	<p>ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:</p> <p>الف) « اخلاص » ب) « علل عرضی » ج) « پیرایش یا تخلیه »</p>	۷
۶	<p>ی) به پرشی های زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>الف) بهترین زمان برای توبه چه زمانی است؟ شرح دهید. ب) ریشه بت پرستی و شرک جدید در جهان امروز کدام است؟ ج) از مراحل تکمیلی توبه، " عدم تکرار گناه " را توضیح دهید. د) " به تسویف کشاندن " از حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه را توضیح دهید. ه) از راه های رسیدن به حقیقت اخلاص و بندگی، " تقویت روحیه حق پذیری " را شرح دهید. و) یکی از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط، « مبارزه با ستمگران و تقویت جهاد و شهادت و صبر » را به اختصار شرح دهید.</p>	۸
	موفق و مؤید باشید.	

گروه آزر نده: فرانیه طالبی و معصومه عادل خانی

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف (تدبیر در قرآن کریم: الف) آفرینش(۰/۲۵) و بقاء (۰/۲۵) درس اول صفحه ۸ ب) هدایت می کند(۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۱-۷۰ ج) تقوای الهی (۰/۲۵) و خشنودی الهی (۰/۲۵) درس ۸ صفحه ۱۰۰-۹۹ د) ایمان به خدا (۰/۵) (روز قیامت (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۲	۲/۵
۲	ب (درستی یا نادرستی گزاره ها: الف) غ درس ۸ صفحه ۹۹ ب) ص درس ۷ صفحه ۸۵ ج) ص درس ۸ صفحه ۱۰۵-۱۰۴ د) غ درس ۱۰ صفحه ۱۳۷ (هر کدام ۰/۵ نمره)	۲
۳	ج (جای خالی الف) واجب ۰/۵ نمره درس ۹ صفحه ۱۱۸ ب) مستحب ۰/۵ نمره درس ۸ صفحه ۱۰۴ ج) حکمت الهی ۰/۵ نمره درس ۱۰ صفحه ۱۳۹ د) ولایت ۰/۵ نمره درس ۲ صفحه ۲۳	۲
۴	د) پاسخ کوتاه: الف) ۱- توجه به قانون ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت (هر مورد ۰/۲۵ نمره) ب) حرام است. (۰/۵ نمره) ج) به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی ۰/۵ نمره د) انجام امر به معروف و نهی از منکر ۰/۵ نمره ه) ارتقاء جایگاه خانواده (۰/۵ نمره) و) زمانی که توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۰/۵ نمره	۳
۵	ه) تشخیص: الف) ۱ درس ۱۰ صفحه ۱۳۶ ب) ۲ درس ۱۰ صفحه ۱۳۵ ج) ۱ درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ (هر کدام ۰/۵ نمره)	۱/۵
۶	و) کشف ارتباط: الف) ۳ درس ۵ صفحه ۵۶ ب) ۱ درس ۵ صفحه ۵۶ ج) ۴ درس ۴ صفحه ۴۶-۴۷ (هر کدام ۰/۵ نمره)	۱/۵
۷	ز) اصطلاحات: الف) خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. ۰/۵ نمره ب) در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند. ۰/۵ نمره ج) توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. ۰/۵ نمره درس ۴ صفحه ۴۴ درس ۵ صفحه ۶۲ درس ۷ صفحه ۸۷	۱/۵

کود آزرنده: فرزند باثباتی و محبت‌رسان عادل خانی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۸	<p>ی) پاسخ کامل:</p> <p>الف) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصیلت هاست. (۰/۵ نمره) اگر در دوره جوانی خصیلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (۰/۵ نمره)</p> <p>ب) آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی کنند (۰/۵ نمره) و بر عکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند. (۰/۵ نمره) درس ۳ صفحه ۳۷</p> <p>ج) توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود، (۰/۵ نمره) زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند (۰/۵ نمره) درس ۷ صفحه ۹۰</p> <p>د) «تسویف» از ریشه (سوف) و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهگار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم» و این گفته را آنقدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر مهل به توبه در او خاموش می شود. انمره درس ۷ صفحه ۸۹</p> <p>ه) کسی که روحیه حق پذیری دارد و در مقابل حق تسلیم است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود. (۰/۵ نمره) زیرا افراد حق پذیر تابع دلیل هستند و وقتی عقل آنان حقیقتی را یافت، به دنبال آن می روند. (۰/۵ نمره) درس ۴ صفحه ۴۸</p> <p>و) یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هر چند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و به حقیقت و عدالت می گرایند. اما باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق و حقیقت نمی روند، بلکه سد راه حق جویی و حق پرستی می شوند. زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می کند. این گروهها تا همه را تابع خود نکنند ویوغ اسارت بر گردن دیگران نیفتکنند، آرام نمی گیرند. (۱ نمره) درس ۱۰ صفحه ۱۴۱-۱۴۲</p>	۶
۲۰	قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سوالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.	

کتاب آورنده: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	<p>الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث:</p> <p>الف) با توجه به آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» راه درست زندگی کدام است؟</p> <p>ب) با توجه به عبارت قرآنی: «أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ» مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟</p> <p>ج) آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟</p> <p>د) بر اساس عبارت قرآنی: «أَدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» دو روش صحیح دعوت را بنویسید؟</p> <p>ه) حدیث شریف امام صادق علیه السلام که می فرماید: «... کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند» دربردارنده کدام سنت الهی می باشد؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	<p>ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:</p> <p>الف) دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست.</p> <p>ب) احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را تأمین می کند.</p> <p>ج) پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود.</p> <p>د) از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	<p>ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:</p> <p>الف) اگر توبه با و همراه باشد گناهان را به حسنات تبدیل می کند.</p> <p>ب) مخلوقات جهان، از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به الهی وابسته اند.</p> <p>ج) در احکام دین، هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که آن حکم و دستور نامیده می شود.</p> <p>د) رسول خدا صلی الله علیه و آله در دوره تمدن اسلامی، با و خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	<p>د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) در چه صورت استغفار بی خاصیت می شود؟</p> <p>ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید.</p> <p>ج) در چه صورت یک نظام اجتماعی، توحیدی است؟</p> <p>د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟</p> <p>ه) اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده است و برای جبران به آنان دسترسی ندارد، چه باید بکند؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	<p>ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:</p> <p>الف) مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان :</p> <p>۱- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ب) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم» خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار : ۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم</p>	۱
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »	

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۶	<p>(و) کشف ارتباط:</p> <p>هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است)</p> <p>الف) از میوه های درخت اخلاص ب) تاثیر روزه در تقویت اخلاص ج) تفکر در آیات و نشانه های الهی</p> <p>۱) افزایش معرفت نسبت به خدا ۲) دریافت پاداش وصف ناشدنی ۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات ۴) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او</p>	۱/۵
۷	<p>(ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:</p> <p>الف) توبه اجتماعی ب) امداد خاص (توفیق الهی)</p>	۰/۵ ۱
۸	<p>(ح) احکام</p> <p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است)</p> <p>۱- هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی ۲- تلاش برای پیشرفت علمی، صنعتی و افزایش تولید داخلی ۳- دادن جایزه توسط سازمانها، نهادها و افراد به ورزشکاران ۴- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی، تاریخی و اجتماعی به سبب اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی در شرایط ویژه</p>	۲
۹	<p>(ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>الف) از مراحل تکمیلی توبه « جبران حقوق الهی » را شرح دهید. ب) با ظهور اسلام، چگونه یکی از جاهل ترین جوامع آن روز مشتاق علم گردید؟ ج) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید. د) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط، افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان را شرح دهید. ه) عقیده بر توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در بر آوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟</p>	۵
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۲/۵	<p>الف) تدبّر در قرآن کریم و حدیث:</p> <p>الف) راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی است. ۰/۵ ب) یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را برپایه دستورات الهی بنا نکرده باشد). ۰/۵ ج) اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت) ۰/۵ د) دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۹ ه) تاثیر اعمال انسان در زندگی ۰/۵ درس ۶ صفحه ۷۸</p>	۱
۲	<p>ب) درستی یا نادرستی گزاره ها:</p> <p>الف) غ درس ۷ صفحه ۹۲ (ب) غ ج) ص درس ۱۰ صفحه ۱۳۸ (د) ص درس ۸ صفحه ۹۹ درس ۹ صفحه ۱۲۰ (هر کدام ۰/۵ نمره)</p>	۲
۲	<p>ج) جای خالی</p> <p>الف) ایمان (۰/۲۵) - عمل صالح (۰/۲۵) ب) قضای (۰/۵) ج) حکمت (۰/۵) د) گفتار (۰/۲۵) - رفتار (۰/۲۵) درس ۷ صفحه ۸۸ درس ۵ صفحه ۵۹ درس ۸ صفحه ۱۰۲ درس ۹ صفحه ۱۱۶</p>	۳
۲/۵	<p>د) پاسخ کوتاه:</p> <p>الف) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه، استغفار را بی خاصیت می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه ۹۰ ب) ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۰/۲۵ ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها ۰/۲۵ درس ۱۰ صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۵ ج) وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و (همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد) ۰/۲۵ و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا در آورد. ۰/۲۵ درس ۳ صفحه ۳۴ ۰/۵ نمره د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها ۰/۲۵ و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. ۰/۲۵ درس ۹ صفحه ۱۱۳ ه) توبه کننده باید به نیابت آنان صدقه دهد ۰/۲۵ و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. ۰/۲۵ درس ۷ صفحه ۹۱</p>	۴

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	ه) تشخیص: درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ (ب) ۲ درس ۵ صفحه ۵۶	۱
۶	و) کشف ارتباط: درس ۴ صفحه ۵۰ (ب) ۳ درس ۴ صفحه ۴۹ (ج) ۱ درس ۴ صفحه ۴۶-۴۷	۱/۵
۷	ز) اصطلاحات: الف) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. ۰/۵ نمره درس ۷ صفحه ۹۱ ب) امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند ۰/۵ و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند، «توفیق الهی» نام دارد. ۰/۵ نمره درس ۶ صفحه ۷۵	۱/۵
۸	ح) احکام: (درس ۸ صفحه های ۱۰۴ تا ۱۰۸) ۱- حرام ۲- واجب ۳- جایز ۴- واجب کفایی (هر کدام ۰/۵ نمره)	۲
۹	ط) پاسخ کامل: الف) توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. ۰/۵ البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه های ۹۰ تا ۹۱ ب) نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف ۰/۵ و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. ۰/۵ درس ۹ صفحه ۱۱۸	۵

کود آزرنده: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

ج) مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. در اشیای پیرامون نیز که تأمل کنیم، آنها را همین گونه می بینیم؛ حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستاره ها و کهکشان ها، همه را، پدیده هایی می یابیم که وجودشان از خودشان نبوده و نیست. (ما و این جهان پدیده هستیم یعنی وجودمان از خودمان نیست.) ۰/۲۵

مقدمه دوم: پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. ۰/۲۵

نتیجه: ما و همه پدیده های جهان، در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این موجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می شود. ۰/۵ درس ۱ صفحه ۷

د) شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود. ۰/۲۵ صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند، ۰/۲۵ و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند ۰/۲۵ و کالاهای خود را با قیمت هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین ها فروختند ۰/۲۵. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت. درس ۱۰ صفحه ۱۴۱

ه) عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. ۰/۵ اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفا بخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. ۰/۵ درس ۲ صفحه ۲۴

قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سوالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	<p>الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث:</p> <p>الف) با توجه به آیات زیر مراتب توحید را در هر یک مشخص نمایید:</p> <p>۱) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»</p> <p>۲) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»</p> <p>ب) چرا رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: «در همه چیز تفکر کنید ولی در ذات خداوند تفکر نکنید»؟</p> <p>ج) با توجه به آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» نتیجه تکرار توبه، اگر واقعی باشد، چیست؟</p> <p>د) آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» به کدام دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، اشاره دارد؟</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	<p>ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:</p> <p>الف) میان نعمت های الهی در آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام) ارتباط و هماهنگی برقرار است.</p> <p>ب) در جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله، نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود، بود.</p> <p>ج) هر قدر آگاهی و هوشیاری ما مسلمانان از تمدن جدید اروپا بیشتر باشد، قدرت تأثیر پذیری ما بیشتر خواهد بود.</p> <p>د) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد گرفتار شرک عملی شده است.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	<p>ج) عبارات های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:</p> <p>الف) توحید عملی دارای دو بعد و است.</p> <p>ب) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه علم؛ مصرف زدگی، و است.</p> <p>ج) مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان، و نظام حکومتی یک کشور است.</p> <p>د) رسول خدا صلی الله علیه و آله دعوت خود را در جامعه ای جاهلی آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از تعقل و داشت.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	<p>د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>الف) دو مورد از آسیب های قمار را بنویسید؟</p> <p>ب) توبه در مورد بندگان خدا به چه معناست؟</p> <p>ج) ثمره درک نیازمندی به خدای بی نیاز چیست؟</p> <p>د) آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را بنویسید.</p> <p>ه) دو مورد از آسیب هایی که تمدن جدید با نگاه مادی به انسان در حوزه خانواده وارد کرده است را بنویسید.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵	<p>ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:</p> <p>الف) عبارت « اگر به کسی زیان رسانده ایم ، آن را جبران می کنیم» از شواهد وجود اختیار :</p> <p>۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم</p> <p>ب) بیت « بندگی کن تا که سلطنت کند تن رهاکن تا همه جانت کنند» از میوه های درخت اخلاص :</p> <p>۱- نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۲- دریافت پاداش های وصف ناشدنی</p>	۱
۶	<p>و) کشف ارتباط:</p> <p>هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ از تباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است)</p> <p>الف) حمایت خداوند از انسان تلاشگر و مجاهد ب) ساخته و شناخته شدن هویت و شخصیت انسان ها ج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه</p> <p>۱- ابتلاء ۲- امداد خاص (توفیق الهی) ۳- استدراج ۴- املاء (امهال)</p>	۱/۵
۷	<p>ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:</p> <p>الف) پیرایش (تخلیه) ب) حسن فاعلی</p>	۱/۵
۸	<p>ح) احکام</p> <p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید : واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است)</p> <p>الف) شرکت در مجالس شادی جهت تقویت صله رحم ب) اسراف در مصرف آب، بنزین، مواد غذایی، پوشاک و انرژی ج) فراهم کردن زیرساخت های لازم توسط دولت اسلامی برای پایگاه های ارتباطی بومی و داخلی د) توزیع انواع آثار هنری به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی</p>	۲
۹	<p>ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>الف) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را بنویسید. ب) رابطه اختیار انسان با اراده خداوند را شرح دهید. ج) از مراحل تکمیلی توبه « جبران حقوق الهی» را توضیح دهید. د) از حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه ، وعده « گناه کن و بعد توبه کن» را توضیح دهید. ه) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط « جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات» را شرح دهید.</p>	۵
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۸	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف

۲/۵	الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث : الف) (۱) توحید در خالقیت (۰/۵) درس ۲ صفحه ۲۰ (۲) توحید در ولایت (۰/۵) درس ۲ صفحه ۲۱ ب) چون نمی توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. (۰/۵) درس ۱ صفحه ۱۳ ج) تکرار توبه اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۸ د) توحید (۰/۲۵) / معاد (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۳	۱
۲	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید: الف) ص (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۰ (ب) غ (۰/۵) درس ۹ صفحه ۱۱۴ ج) غ (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۳ (د) ص (۰/۵) درس ۳ صفحه ۳۳	۲
۲	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) فردی (۰/۲۵) / اجتماعی (۰/۲۵) درس ۳ صفحه ۳۲ ب) نابودی طبیعت (۰/۲۵) / علم زندگی (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۷ ج) استحکام (۰/۲۵) / اقتدار (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ د) تفکر (۰/۲۵) / دانایی (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۸	۳
۲/۵	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید: الف) - قمار یک کار بیهوده است. - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. - میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) درس ۸ صفحه ۱۰۱ ب) توبه به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۶ ج) افزایش عبودیت و بندگی (۰/۵) درس ۱ صفحه ۱۱ د) ۱- توجه به قانون (۰/۲۵) ۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۰ ه) ۱- فروپاشی نهاد خانواده ۲- بی بند و باری جنسی ۳- استفاده ایزاری از زنان (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۳	۴
۱	ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید: الف) ۱- مسئولیت پذیری (۰/۵) درس ۵ صفحه ۵۶ ب) ۲- دریافت پاداش های وصف ناشدنی (۰/۵) درس ۴ صفحه ۵۰	۵
۱/۵	و) کشف ارتباط: هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) ۲- امداد خاص (توفیق الهی) (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۵ (ب) ۱- ابتلاء (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۲ ج) ۴- املاء (امهال) (۰/۵) درس ۶ صفحه ۷۶	۶
« ادامه سوالات در صفحه دوم »		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۶/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۸	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

۱/۵	<p>ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:</p> <p>الف) گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند. (۱)</p> <p>ب) حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد. (۰/۵)</p> <p>درس ۷ صفحه ۸۷ درس ۴ صفحه ۴۶</p>	۷
۲	<p>ح) احکام</p> <p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است)</p> <p>الف) مستحب (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۵ ب) حرام (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۷ ج) واجب (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۴ د) واجب کفایی (۰/۵)</p>	۸
۵	<p>ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>الف) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، به همین جهت می توانستند ثروت خود را وقف امور عام المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با اینکه در آن عصر وحتى تا همین دوره های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (۱ نمره) درس ۹ صفحه های ۱۱۷ و ۱۱۸</p> <p>ب) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر، خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده ایم، آن فعل انجام نمی گیرد، (۰/۵) در عین حال، وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (۰/۵)</p> <p>ج) توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست. (۰/۵) توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد. البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. (۰/۵)</p> <p>د) شیطان ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن!» به سوی گناه می کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می سازد و می گوید «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب.» در این حالت، انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست. (۰/۵) در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعا توبه کند و نادم و پشیمان شود، خداوند توبه اش را می پذیرد. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۹</p> <p>ه) امروزه، مردم جهان هر لحظه در مخاطره به کار افتادن سلاحهایی هستند که می تواند چندین بار، تمام جمعیت بشر و امکانات موجود روی کره زمین را نابود کند. (۰/۵) انبارهای اسلحه، انباشته از پیچیده ترین سلاح های کشتار جمعی، از جمله سلاح های شیمیایی و میکروبی است که به کمک دانش جدید ساخته شده است. (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۴۱</p>	۹
۲۰	موفق و مؤید باشید.	

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

الف) با دقت به آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:												
۱	آیه شریفه «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ...» خدا آفریننده هر چیزی است. به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟	۰/۵										
۲	دو معیار تمدن اسلامی را که در آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا...» ذکر شده است، نام ببرید.	۰/۵										
۳	این کلام امام علی(ع): «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.» بیانگر کدام یک از راه های تقویت اخلاص است؟	۰/۵										
ب) درستی یا نادرستی جملات را با (ص / غ) مشخص کنید:												
۴	رابطه خدا با انسان مانند رابطه مسجد با سازنده آن است که قطع نمی شود.	۰/۵										
۵	انسان مانند موجودات دیگر می تواند در برابر موانع درونی ایستادگی کند.	۰/۵										
۶	قمار یک کار بیهوده است و میان برنده و بازنده دشمنی به وجود می آورد.	۰/۵										
۷	زن در عصر جاهلیت از حق مالکیت بر اموال و دارایی های خود برخوردار بود.	۰/۵										
ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:												
۸	جامعه توحیدی با ظالمان مبارزه کرده و بنا به فرمان خدا از حمایت می کند.	۰/۵										
۹	اگر کسی با زبان، «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» بگوید، اما در قلبش نباشد، توبه نکرده است.	۰/۵										
۱۰	اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره بود.	۰/۵										
۱۱	تحکیم بنیان خانواده سبب رشد و کاهش فساد و جرم در جامعه می گردد.	۰/۵										
د) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:												
۱۲	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از پیامدهای تمدن جدید در قسمت ب ارتباط دارد:	۱/۵										
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">«الف»</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">«ب» (یک مورد اضافی است.)</td> </tr> <tr> <td>الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها</td> <td>۱) استفاده ابزاری از زنان</td> </tr> <tr> <td>ب) مهار کردن آبها با ساخت سدهای بزرگ</td> <td>۲) افزایش فاصله فقیر و غنی</td> </tr> <tr> <td>ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر</td> <td>۳) ظهور ظلم فراگیر و استعمار</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴) توانایی بهره مندی از طبیعت</td> </tr> </table>	«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)	الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها	۱) استفاده ابزاری از زنان	ب) مهار کردن آبها با ساخت سدهای بزرگ	۲) افزایش فاصله فقیر و غنی	ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر	۳) ظهور ظلم فراگیر و استعمار		۴) توانایی بهره مندی از طبیعت	
«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)											
الف) تصرف منابع طبیعی و معدنی کشورها	۱) استفاده ابزاری از زنان											
ب) مهار کردن آبها با ساخت سدهای بزرگ	۲) افزایش فاصله فقیر و غنی											
ج) سودآوری تجارت فحشا بیش از مواد مخدر	۳) ظهور ظلم فراگیر و استعمار											
	۴) توانایی بهره مندی از طبیعت											
بقیه سوالات در صفحه دوم												

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سوالات	نمره
هـ) احکام		
۱۳	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است). الف) بهره بردن از وسایل ارتباطی داخلی ب) شرکت در مجالس شادی به منظور تبلیغ دین ج) شرط بندی کردن در بازی ها و ورزش های معمولی	۱/۵
و) به سؤال های زیر پاسخ کوتاه دهید:		
۱۴	انجام عملی با نیت الهی، به کدام حُسن اخلاقی اشاره می کند؟	۰/۵
۱۵	کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعداد های آدمی می شود؟	۰/۵
۱۶	مهم ترین راه اصلاح جامعه ای که گرفتار رباخواری شده است، چیست؟	۰/۵
۱۷	توجه به ساختار حکومت در اروپا عکس العمل در برابر چه چیزی بوده است؟	۰/۵
ز) به سؤال های زیر پاسخ کامل و تشریحی دهید:		
۱۸	علت ناتوانی انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند را بنویسید.	۱
۱۹	دستیابی به حکمت را که یکی از میوه های درخت اخلاص است، شرح دهید.	۱
۲۰	توضیح دهید چگونه مسئولیت پذیری شاهی بر وجود اختیار در انسان است؟	۱
۲۱	سنت امداد عام الهی را تعریف کنید.	۱
۲۲	منظور از تسویف چیست و چرا شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می کند؟	۲
۲۳	مسئولین کشور برای تحقق چه اهدافی باید اقتصاد را مدیریت کنند؟	۱/۵
۲۴	ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر(ص) را بنویسید؟	۲
۲۰	جمع نمره	«در پناه حضرت حق موفق باشید.»

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف:	پیام آیات و احادیث:	
۱	توحید در خالقیت (۰/۵)	۰/۵ (درس ۲ ص ۱۹)
۲	ایمان به خدا (۰/۲۵) - ایمان به آخرت (۰/۲۵)	۰/۵ (درس ۹ ص ۱۱۱)
۳	دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۰/۵)	۰/۵ (درس ۴ ص ۴۷)
ب:	صحیح / غلط:	۲
۴	(غ) (۰/۵)	(درس ۱ ص ۹)
۵	(غ) (۰/۵)	(درس ۷ ص ۸۳)
۶	(ص) (۰/۵)	(درس ۸ ص ۱۰۰)
۷	(غ) (۰/۵)	(درس ۹ ص ۱۱۴)
ج:	تکمیل کردن جای خالی:	۲
۸	محرومان (یا مستضعفان) (۰/۵)	(درس ۳ ص ۳۵)
۹	پشیمان (۰/۵)	(درس ۷ ص ۸۴)
۱۰	دانش (آموختن) (۰/۵)	(درس ۹ ص ۱۱۶)
۱۱	فضایل اخلاقی (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۹)
د:	ارتباط:	۱/۵
۱۲	الف) ۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۲ و ۱۳۵ و ۱۳۸)
ه:	احکام:	۱/۵
۱۳	الف) واجب (۰/۵) ب) مستحب (۰/۵) ج) حرام (۰/۵)	(درس ۸ ص ۱۰۳ و ۱۰۴)
و:	پاسخ کوتاه:	۲
۱۴	حسن فاعلی (۰/۵)	(درس ۴ ص ۴۵)
۱۵	امتحان الهی (ابتلاء) (۰/۵)	(درس ۶ ص ۷۰)
۱۶	امر به معروف و نهی از منکر (توبه اجتماعی) (۰/۵)	(درس ۷ ص ۹۰)
۱۷	حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی (۰/۵)	(درس ۱۰ ص ۱۳۵)
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »		

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۰۲		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ز:	پاسخ تشریحی:	
۱۸	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ذهن محدود ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه کامل پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (۱)	۱
۱۹	انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. (۱)	۱
۲۰	هرکس خود را مسئول کارهایش می‌داند و عواقب عمل خود را می‌پذیرد. (۰/۵) پیمان‌ها بر همین اساس استوارند و اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند. (۰/۵)	۱
۲۱	وقتی انبیاء مردم را به دین الهی فرا می‌خوانند، مردم در برابر آنها دو دسته می‌شوند، دسته‌ای به ندای حق پاسخ مثبت می‌دهند و دسته‌ای لجاجت می‌ورزند و در مقابل حق می‌ایستند. (۰/۵) خداوند، سنت خود را بر این قرار داده که هر کس هر راهی را برگزید، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود و باطن خود را آشکار کند. (۰/۵)	۱
۲۲	تسویف به معنای امروز و فردا کردن است، فرد گنهکار دائما به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم. (۱) شیطان به جوان می‌گوید: تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و این یک دام است که سبب عادت جوان به گناه می‌شود و ترک گناه برایش سخت می‌گردد. (۱)	۲
۲۳	اول - استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیگانگان (۰/۵) دوم - پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی (۰/۵) سوم - حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیا زدگی و تجمل‌گرایی (۰/۵)	۱/۵
۲۴	جامعه‌ای که مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم باشد نه اینکه نعمت‌های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. (۱) پیامبر (ص) از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ مساوات در جامعه کمال استفاده را می‌نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کرد. (۱)	۲
	«با تشکر از همکاران محترم و آرزوی توفیق روز افزون»	۲۰
	جمع نمرات	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات		
نمره			

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۱ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف)	به پیام آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:		
۱	۰/۵	با توجه به آیه « أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ » نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟	
۲	۰/۵	در عبارت قرآنی « إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ » چرا خداوند مهربان، بسیار توبه کنندگان را دوست دارد؟	
۳	۰/۵	چرا در آیه « وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا » انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟	
۴	۰/۵	حدیث شریف امام علی علیه السلام که می فرماید: «چه بسا احسانِ پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان گر کدام سنت الهی است؟	
ب)	درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:		
۵	۰/۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد.	
۶	۰/۵	باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود.	
۷	۰/۵	مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد.	
۸	۰/۵	بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، قابل قیاس است.	
پ)	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:		
۹	۰/۵	جامعه ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به سوی حرکت کند، جامعه توحیدی است.	
۱۰	۰/۵	توبه، گناهان را پاک می کند و اگر با ایمان و همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می کند.	
۱۱	۰/۵	اشرافی گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی است.	
ت)	ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:		
۱۲	۱/۵	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد:	
		«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)
		الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتیایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت
		ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت
		ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت
			۴) توحید در ولایت
ث)	به سؤال های احکام زیر پاسخ دهید:		
۱۳	۲	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.)	
		الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی	
		ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه های فرهنگی مفید	
		ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین	
		د) ضرورت فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد	
(ادامه سؤالات در صفحه دوم)			

کتاب آرزو شده: قرآن با نانی و محمدرضا عادل خانی

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			نمره

ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:

۱۴	چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم عاجزانه از خداوند می‌خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟	۰/۵
۱۵	هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حُسن می‌باشد؟	۰/۵
۱۶	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنمایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟	۰/۵
۱۷	اگر جامعه‌ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه‌ای است؟	۰/۵

چ) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:

۱۸	ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید.	۱
۱۹	تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۰	منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می‌کند؟	۱
۲۱	یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید.	۲

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سؤالات ۲۲ تا ۲۹ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:

۲۲	در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله در برآوردن حاجات موجب شرک می‌گردد؟	۱
۲۳	دو مورد از میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید.	۱
۲۴	رابطه اراده الهی و اختیار انسان را بنویسید.	۱
۲۵	چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟	۱
۲۶	دو اصل اعتقادی را که در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ...» آمده است، بنویسید.	۱
۲۷	رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام الله علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید.	۱
۲۸	دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید.	۱
۲۹	علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟	۱

جمع نمرات ۲۴

«در پناه حضرت حق موفق باشید.»

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۲	بخش الزامی:		۱ نیاز در پیدایش و بقا (۰/۵) ۲ خدا می بیند او با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۶) ۳ موقعیت خانواده متزلزل نشود (۰/۲۵) و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (۰/۲۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۱) ۴ سنت استدراج (املاء و استدراج) (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۵)
	الف) پیام آیات قرآن و حدیث شریف:		
	ب) درستی یا نادرستی:		
	۵ غ (۰/۵) (درس ۱ صفحه ۱۲)	۶ ص (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۳)	
۱/۵	پ) تکمیل کنید:		۹ وحدت (هماهنگی) (۰/۵) (درس ۳ صفحه ۳۵)
			۱۰ عمل صالح (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۵)
			۱۱ اقتصادی (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۶)
۱/۵	ت) کشف ارتباط:		۱۲ الف) ۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵) د) ۲ (درس ۲ صفحه های ۱۹ و ۲۰)
	ث) احکام:		۱۳ الف) حرام (۰/۵) ب) جایز (۰/۵) ج) مستحب (۰/۵) د) واجب کفایی (۰/۵) (درس ۸ از صفحه ۱۰۲ تا ۱۰۶)
۲	ج) پاسخ کوتاه:		۱۴ هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند (۰/۵) (درس ۱ صفحه ۱۰)
			۱۵ فعلی (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۵)
			۱۶ مسئولیت پذیری (۰/۵) (درس ۵ صفحه ۵۴)
			۱۷ توبه اجتماعی (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۹۰)
	« ادامه راهنما در صفحه دوم »		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

	<p>(چ) پاسخ تشریحی:</p> <p>۱ میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ (۵/۰) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر می‌گردد. (۵/۰) (درس ۳ ص ۳۵)</p> <p>۱ در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۵/۰) ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۰) (درس ۶ صفحه ۷۰)</p> <p>۱ «تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و آن قدر تکرار می‌کند، تا میل به توبه در او خاموش می‌شود. (۵/۰) شیطان به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می‌توانی در آینده توبه کنی. (۵/۰) (درس ۷ صفحه ۸۷)</p> <p>۲ توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. (۱) حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) (چنانچه دانش آموز مثالهای دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.) (درس ۷ صفحه ۸۹)</p>	<p>۱۸</p> <p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p>
	<p>بخش انتخابی:</p> <p>۱ عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ صفحه ۲۴)</p> <p>۱ دستیابی به درجاتی از حکمت - نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان - دریافت پاداش‌های وصف نشدنی (ذکر دو مورد، هر مورد ۵/۰ نمره) (درس ۴ صفحه های ۴۷ و ۴۸)</p> <p>۱ وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است. (درس ۵ صفحه های ۶۰ و ۶۱)</p>	<p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p>
	<p>ادامه راهنما در صفحه ی سوم</p>	

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۱	قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۰/۵) از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۰)	۲۵
۱	توحید (۰/۵) - معاد (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۱)	۲۶
۱	هر صبح پدر دریچه پنجره خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کرد. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. (ذکر دو مورد کافی است ذکر هر کدام (۰/۵)) (درس ۹ صفحه ۱۱۴)	۲۷
۱	توجه به قانون (۰/۵) - مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۲۸
۱	چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۰/۵) اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۳)	۲۹
۲۴	موفق و مؤید باشید.	

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	
نمره	سوالات		ردیف

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سوالات ۱ تا ۲۳ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:											
۱	با توجه به آیه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» معنای این که خداوند نور آسمانها و زمین است، چیست؟										
۲	عبارت شریف قرآنی «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ...» به کدام مرتبه توحید اشاره می کند؟										
۳	در آیه «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ» زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می شود؟										
۴	مطابق حدیث امام علی علیه السلام: «الْتَوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ» چرا به عمل توبه پیرایش و تخلیه می گویند؟										
ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:											
۵	یک موجود فقط در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.										
۶	در اسلام، اخلاص شرط قبولی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می دارد.										
۷	اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی موجودات، وابسته به قضای الهی است.										
۸	برای انسان، توفیق توبه همواره میسر است، فرد باید لحظه‌های توفیق را شکار کند.										
پ) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:											
۹	تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی باعث می شود شخص، درونی و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.										
۱۰	برای تقویت اخلاص از راه افزایش شناخت خدا، خوب است ساعاتی را صرف در آیات الهی کنیم.										
۱۱	امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارند، سنت الهی نام دارد.										
۱۲	وقتی فرد گناهکار دائماً به خود می گوید به زودی توبه می کنم در واقع شیطان او را به می کشاند.										
ت) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:											
۱۳	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از نشانه‌های اختیار در قسمت ب ارتباط دارد:										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب (یک مورد اضافی است.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) دچار شک و تردید شدن در انتخابها</td> <td>۱) مسئولیت پذیری</td> </tr> <tr> <td>ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه</td> <td>۲) تفکر و تصمیم</td> </tr> <tr> <td>ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی</td> <td>۳) احساس پشیمانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴) احساس رضایت</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب (یک مورد اضافی است.)	الف) دچار شک و تردید شدن در انتخابها	۱) مسئولیت پذیری	ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم	ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی		۴) احساس رضایت
الف	ب (یک مورد اضافی است.)										
الف) دچار شک و تردید شدن در انتخابها	۱) مسئولیت پذیری										
ب) افسوس خوردن از انجام کارهای اشتباه	۲) تفکر و تصمیم										
ج) مستحق مجازات دانستن خود در عهدشکنی	۳) احساس پشیمانی										
	۴) احساس رضایت										
ث) به سؤال‌های احکام زیر پاسخ دهید:											
۱۴	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.) الف) ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی ب) تولید فیلم‌های تلویزیونی جهت گسترش فرهنگ اسلامی ج) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی و ترویج کالای آنها د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن‌های ملی با رعایت احکام دین										
(ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم)											

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		
نمره	سوالات		ردیف

ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:

۰/۵	کدام اعتقاد دینی مانند روحی در بیکره احکام دین حضور دارد و به آن معنا می‌بخشد؟	۱۵
۰/۵	اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی باشد به چه شرکی گرفتار شده است؟	۱۶
۰/۵	عملی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق فرمان الهی انجام شود، دارای چه حُسنی است؟	۱۷
۰/۵	شیطان در نزد خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب کدام گروه از مؤمنان را ندارد؟	۱۸
۰/۵	کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی است؟	۱۹
۰/۵	در چه صورت واجب است افراد یک جامعه از مصرف کالاهای خارجی خودداری کنند؟	۲۰

چ) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:

۱	مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید.	۲۱
۱/۵	توبه اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.	۲۲
۱	چرا در اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، حرام شمرده شده است؟	۲۳

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۲۴ تا ۳۱ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:

۱	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟	۲۴
۱	یکی از میوه‌های درخت اخلاص، دستیابی به درجاتی از حکمت است، آن را شرح دهید.	۲۵
۱	سنت املاء و استدراج را تعریف کنید.	۲۶
۱	چرا جوانی بهترین زمان برای توبه کردن است؟ توضیح دهید.	۲۷
۱	تلاش‌های پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را برای برپایی جامعه عدالت محور، توضیح دهید.	۲۸
۱	چگونه یکی از جاهل‌ترین جوامع روزگار پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم مشتاق علم گردید؟	۲۹
۱	توجه به قانون یکی از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل است، آن را شرح دهید.	۳۰
۱	مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟ چرا؟	۳۱

جمع نمرات ۲۴

«در پناه حضرت حق موفق باشید.»

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهر یور ماه سال ۱۳۹۹	

۲	بخش الزامی:		
	الف) پیام آیات قرآن و حدیث:		
	۱	تمام موجودات، وجود خود را از خداوند می گیرند و پا به عرصه هستی می گذارند. (۰/۵)	(درس ۱ صفحه ۱۱)
	۲	توحید در مالکیت (۰/۵)	(درس ۲ صفحه ۱۹)
۲	ب) درستی یا نادرستی:		
	۳	تقوی (۰/۲۵) خشنودی خدا (۰/۲۵)	(درس ۸ صفحه ۹۷)
	۴	توبه، گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست و شو می دهد. (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۴)
	۵	ص (۰/۵)	(درس ۱ صفحه ۷)
۲	پ) تکمیل کنید:		
	۶	ص (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۴)
	۷	غ (۰/۵)	(درس ۵ صفحه ۵۷)
	۸	غ (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۵)
۲	ت) کشف ارتباط:		
	۹	نا آرام (۰/۵)	(درس ۳ صفحه ۳۴)
	۱۰	تفکر (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۶)
	۱۱	توفیق (۰/۵)	(درس ۶ صفحه ۷۳)
۱/۵	ث) احکام:		
	۱۲	تسويف (۰/۵)	(درس ۷ صفحه ۸۷)
	۱۳	الف) ۲ (۰/۵) ب) ۳ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵)	(درس ۵ صفحه های ۵۴)
	۱۴	الف) مستحب (۰/۵) ب) واجب کفایی (۰/۵) ج) حرام (۰/۵) د) جایز (۰/۵)	(درس ۸ صفحات ۹۹ تا ۱۰۶)
۳	ج) پاسخ کوتاه:		
	۱۵	توحید (۰/۵)	(درس ۲ صفحه ۱۸)
	۱۶	شرک عملی (۰/۵)	(درس ۳ صفحه ۳۳)
	۱۷	حسن فعلی (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۵)
	۱۸	با اخلاص (۰/۵)	(درس ۴ صفحه ۴۷)
	۱۹	سنت ابتلاء (امتحان) (۰/۵)	(درس ۶ صفحه ۷۰)
۲۰	اگر مصرف کالاهای خارجی موجب وابستگی کشور شود. (۰/۵)	(درس ۸ صفحه ۱۰۶)	
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »			

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

	(چ) پاسخ تشریحی:	
۱	تلاش در جهت دور شدن از گناه (۰/۵) - جبران حقوق الهی و حقوق مردم (۰/۵) (درس ۷ صفحات ۸۸ و ۸۹)	۲۱
۱/۵	وقتی جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند توبه اجتماعی است. (۱) انحراف‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی و ... (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۹۰)	۲۲
۱	چون رایج شدن این ارتباط بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند و سلامت جسمی و روحی انسانها را به خطر می‌اندازد. (۱) (درس ۸ صفحات ۱۰۰ و ۱۰۱)	۲۳
«بخش انتخابی»		
مصحح گرامی: اگر دانش آموز به بیش از چهار سوال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط چهار سوال اول را تصحیح نمایید.		
۱	چون ذهن ما محدود است، نمی‌تواند ذات امور نامحدود را تصور کرده و چگونگی آن را دریابد. خداوند حقیقتی نامحدود است لذا ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را شناسایی کند. (۱) (درس ۱ صفحه ۱۲)	۲۴
۱	حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها می‌شود. (۰/۵) انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی رسیده که می‌تواند در شرایط سخت، حق را از باطل تشخیص داده و گرفتار آن نشود. (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۷)	۲۵
۱	انسانی که به دام گناه می‌افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می‌کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می‌دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می‌کند (۰/۵) و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می‌شود. (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۴)	۲۶
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»		

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

۱	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری و تحول و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی‌ها و خصلت‌هاست. (۰/۵) اگر در دوره جوانی خصلتی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آن در پیری دشوار است. (۰/۵) بنابراین بهترین زمان برای توبه دوران جوانی است.	۲۷
۱	یکی از اهداف مهم پیامبر(ص) برپایی جامعه عدالت محور بود تا مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم باشد نه اینکه نعمت‌ها در انحصار گروهی محدود باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری استفاده می‌نمود. (۱) (درس ۹ صفحه ۱۱۲)	۲۸
۱	نزول تدریجی آیات قرآن و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف (۰/۵) و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت را شکست و جامعه آن زمان را مشتاق علم کرد. (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۶)	۲۹
۱	پس از قرون وسطی در کشورهای اروپایی توجه به قانون عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا بود. (۰/۲۵) آگاهی به قانون ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت. (۰/۲۵) مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها آشنا شدند و به تدوین قوانین حقوقی پرداختند و برای حفظ آن سازمان‌هایی را تأسیس کردند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۳۰
۱	استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. (۰/۵) چون به طور طبیعی یک کشور ضعیف، منزوی می‌شود و همراهی در دنیا نمی‌یابد. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۷)	۳۱
۲۴	موفق و مؤید باشید.	

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:

۱	آیه شریفه «كُلًّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَ هُوْلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ رَبِّكَ مَحْظُوْرًا» بیانگر کدام سنت الهی است؟	۰/۵
۲	آیه شریفه «لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ اَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۰/۵
۳	با تدبیر در آیه « اُدْعُ اِلَى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ» سه روش صحیح دعوت به دین اسلام را استخراج کرده و بنویسید.	۱/۵
۴	مطابق حدیث امام علی علیه السلام « يا مَعْشَرَ التُّجَّارِ، اَلْفِيقَةُ، ثُمَّ الْمَتَجَرَّةُ» چگونه می توان از گرفتاری به کسب حرام دوری کرد؟	۰/۵

ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:

۵	انسانی که گرفتار شرک عملی شده، از درونی آرام و شخصیتی پایدار برخوردار است.	۰/۵
۶	نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و طلب یاری از او برای تقویت اخلاص، غفلت از خداوند را کم می کند.	۰/۵
۷	موجودات جهان، از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می شوند به تقدیر الهی وابسته اند.	۰/۵
۸	اولین آیاتی که بر رسول خدا صلی الله علیه وآله و سلم نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.	۰/۵

ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

۹	اگر کسی معتقد باشد که این جهان را چند خدا آفریده اند، گرفتار شرک در شده است.	۰/۵
۱۰	اگر رفتار ناپسند برخی از افراد سبب بدبینی دیگران به دین شود، در واقع حقوق افراد ضایع شده است.	۰/۵
۱۱	تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیشی قرار دارد، زندگی است.	۰/۵
۱۲	پیامبر صلی الله علیه وآله و سلم از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی و برقراری فرهنگ در جامعه، کمال استفاده را می نمود.	۰/۵

د) به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید:

۱۳	عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم و اولیای دین علیه السلام در برآوردن حاجات انسان چه موقع موجب شرک است؟	۰/۵
۱۴	گام برداشتن انسان در مسیر توحید عملی چگونه صورت می گیرد؟	۰/۵
۱۵	شیطان در پیشگاه خداوند اقرار کرده است که توانایی فریب چه افرادی را ندارد؟	۰/۵
۱۶	بیان عبارت «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» از زبان شیطان، نشان دهنده کدام حيله او برای دور کردن انسان از توبه است؟	۰/۵
۱۷	دلایل حرام بودن قمار در اسلام را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)	۰/۵
۱۸	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و چه تحولی بود؟	۰/۵

« ادامه سوالات در صفحه دوم »

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ه) در عبارتهای زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:

۱۹	تلاش برای انجام کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است دارای کدام حُسن می باشد؟ الف - فاعلی ب - فعلی	۱
۲۰	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟» بیانگر کدام شاهد اختیار است؟ الف - مسئولیت پذیری ب - تفکر و تصمیم	

و) ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:

۲۱	هر یک از عبارتهای قسمت الف با کدام یک از عبارتهای قسمت ب ارتباط دارد:	۱/۵										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب (یک مورد اضافی است)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف</td> <td>(۱) توجه به قانون</td> </tr> <tr> <td>ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها</td> <td>(۲) مصرف زدگی</td> </tr> <tr> <td>ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم</td> <td>(۳) علم زدگی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۴) رشد سریع علم</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب (یک مورد اضافی است)	الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	(۱) توجه به قانون	ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	(۲) مصرف زدگی	ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	(۳) علم زدگی		(۴) رشد سریع علم	
الف	ب (یک مورد اضافی است)											
الف) نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف	(۱) توجه به قانون											
ب) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولتها	(۲) مصرف زدگی											
ج) ایجاد نیازهای کاذب با استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم	(۳) علم زدگی											
	(۴) رشد سریع علم											

ز) به سوالاتی احکام زیر پاسخ دهید:

۲۲	حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: واجب - جایز - واجب کفایی - حرام - مستحب (یک مورد اضافی است) الف) فراهم کردن زیرساختهای لازم برای پایگاههای ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت ب) استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن ج) شرکت در مجالس شادی برای تقویت صلۀ رحم به شرط رعایت احکام الهی د) شرط بندی در بازیها و ورزشهای معمولی	۲
----	--	---

ح) به پرسشهای زیر پاسخ کامل دهید:

۲۳	چرا انسان در شناخت ذات و چیستی خداوند ناتوان است؟	۱
۲۴	تفاوت امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۵	توبۀ اجتماعی را با ذکر مثال شرح دهید.	۱/۵
۲۶	چرا دوره جوانی بهترین زمان برای توبه است؟	۱
۲۷	موقعیت زن و خانواده را در تمدن اسلامی بنویسید.	۱
۲۰	موفق و مؤید باشید.	

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

۳	الف) آیات و حدیث:		
درس ۶ ص ۷۰	(۰/۵)	(۱) امداد عام الهی (امداد)	
درس ۹ ص ۱۱۱	(۰/۵)	(۲) برقراری عدالت (برپایی جامعه عدالت محور)	
درس ۱۰ ص ۱۳۲	(۱/۵)	(۳) حکمت - موعظه - جدل	
درس ۸ ص ۱۰۳	(۰/۵)	(۴) آشنایی با احکام تجارت (فقه)	
۲	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۴ ص ۴۷	(۶ ص	درس ۳ ص ۳۴	(۵) غ
درس ۹ ص ۱۱۴	(۸ ص	درس ۵ ص ۵۶	(۷) غ
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۷ ص ۸۷	(۱۰ حقوق معنوی	درس ۲ ص ۲۱	(۹) شرک در خالقیت
درس ۹ ص ۱۱۰	(۱۲ برابری (مساوات)	درس ۸ ص ۹۵	(۱۱) دینی (الهی)
۳	د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۲ ص ۲۴	(۱۳) این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.		
درس ۳ ص ۳۲	(۱۴) اطاعت از فرمان های خدا		
درس ۴ ص ۴۷	(۱۵) مومنان با اخلاص		
درس ۷ ص ۸۴	(۱۶) نا امید کردن از رحمت الهی		
درس ۸ ص ۹۸	(۱۷) الف - بیهودگی ، ب - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد. ج - این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. (ذکر دو مورد کافی است، هر مورد ۰/۲۵)		
درس ۹ ص ۱۰۹	(۱۸) تغییر در نگرش انسان ها (۰/۲۵) و تحوّل بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۰/۲۵)		
۱	ه) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۴ ص ۴۵	(۱۹) ب		
درس ۵ ص ۵۴	(۲۰) الف		
۱/۵	و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱	ج - ۲	ب - ۱	(۲۱) الف - ۴
۲	ز) احکام: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲	د - حرام	ب - جایز	(۲۲) الف - واجب
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

ح) پاسخ تشریحی:

۱	۲۳) ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و ذاتش را شناسایی نماید. (محدود بودن ذهن انسان و نامحدود بودن ذات خداوند) درس ۱ ص ۱۲
۱	۲۴) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. درس ۶ ص ۶۸
۱/۵	۲۵) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی توبه اجتماعی است. انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند. ربا خواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری ها و انحراف هاست. مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. درس ۷ ص ۸۸
۱	۲۶) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. صفات ناپسندی که در ما پدید می آیند، شبیه ریشه های نهالی هستند که در ابتدا نفوذ کمی در خاک دارد اما هر قدر زمان می گذرد، نفوذ آن بیشتر می شود و قوی تر می گردد تا جایی که کندن آن درخت بسیار سخت می شود. از این رو، توبه در جوانی بسیار آسان تر از زمان پیری است. درس ۷ ص ۸۸
۱	۲۷) زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آنها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی گرفت، تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. درس ۹ ص ۱۱۴
۲۰	(مصححان گرامی ضمن عرض خدا قوت؛ نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم کلی، نمره لحاظ شود)

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:		
۱	با توجه به آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...» نور بودن خداوند به چه معنا است؟	۰/۵
۲	با تدبیر در آیه شریفه «لَا تَقْتُلُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا...» با توبه کدام گناهان بخشیده می شود؟	۰/۵
۳	مطابق آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ...» دو معیار تمدن اسلامی را نام ببرید.	۱
۴	حدیث امام صادق <small>علیه السلام</small> «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيمَانِهِ زِيدَ فِي بِلَائِهِ...» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۰/۵
ب) درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:		
۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد؛ در نتیجه ذهن ما نمی تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند.	۰/۵
۶	بر اساس سنت امداد، خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می دهد.	۰/۵
۷	احکام و قوانین دین اسلام، فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی انسان را تامین می نماید.	۰/۵
۸	طبق عقاید رهبران کلیسا، تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می شود.	۰/۵
ج) جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.		
۹	منظور از توحید در این است که مخلوقات، جز به اجازه خداوند نمی توانند در جهان تصرف کنند.	۰/۵
۱۰	اختیار یک حقیقت است که هر انسانی آن را در خود می یابد.	۰/۵
۱۱	توبه گناهان را از قلب خارج کرده و آن را شست و شو می دهد، به همین جهت این عمل را می گویند.	۰/۵
۱۲	یکی از اهداف مهم پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> ، ارتقای جایگاه، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها بود.	۰/۵
د) به سؤالهای زیر، پاسخ کوتاه بدهید.		
۱۳	چرا انسان موحد دارای شخصیتی ثابت و استوار و برخوردار از آرامش روحی است؟	۰/۵
۱۴	نیت خالص در عمل انسان مؤمن به کدام حسن اشاره دارد؟	۰/۵
۱۵	چرا بهترین زمان توبه دوران جوانی است؟	۰/۵
۱۶	دو نمونه از اموری که سبب ناپاک شدن روزی انسان می گردد را نام ببرید.	۰/۵
۱۷	یکی از ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر اکرم <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> را بنویسید؟	۰/۵
۱۸	دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید نسبت به انسان چگونه است؟	۰/۵
ه) گزینه صحیح را انتخاب کنید.		
۱۹	اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و آن را معبود خود قرار دهد، گرفتار چه نوع شرکی شده است؟ الف) شرک عملی در بعد فردی ب) شرک در ربوبیت	۰/۵
۲۰	کدام عبارت، از دلایل حرام بودن قمار است؟ الف) فراموش نشدن زشتی قمار در اذهان مسلمانان ب) ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده	۰/۵
۲۱	کدام مورد از آثار منفی تمدن جدید در حوزه "عدل و قسط" می باشد؟ الف) افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان ب) مشارکت مردم در تشکیل حکومت	۰/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

کتاب آلوده: فرزانة باطنی و معجزه عاقل خانی

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

(و) کشف ارتباط:

۲	هر یک از عبارتهای سمت راست جدول با کدام یک از عبارتهای سمت چپ جدول ارتباط دارد؟	۲۲
	«الف»	
	«ب» (یک مورد اضافی است)	
	الف) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی	
	ب) دعای خیر و طلب آموزش برای صاحبان حق	
	ج) مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از بیماری‌های اجتماعی	
	د) نابودی طبیعت	
	۱- از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط	
	۲- امر به معروف و نهی از منکر	
	۳- دریافت پاداش‌های وصف نشدنی اخلاص	
	۴- از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم	
	۵- جبران حقوق مردم	

(ز) سوالات احکام:

۲	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: جایز و حلال - مستحب - حرام - واجب کفایی الف) شرط بندی حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی ب) شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی ج) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک و خواه غیرسنتی و مدرن د) تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی	۲۳
---	--	----

(ح) به هر یک از سؤال‌های زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.

۱	آیا درخواست از اولیای الهی <small>علیهم‌السلام</small> در برآوردن حاجات انسان با توحید منافات دارد؟ توضیح دهید.	۲۴
۱	مخلوقات جهان از چه جهت به تقدیر الهی و از چه جهت به قضای الهی وابسته هستند؟	۲۵
۱	یکی از حیل‌های شیطان که به تأخیر انداختن توبه (تسویف) است را شرح دهید.	۲۶
۱	چه عواملی در صدر اسلام، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست؟	۲۷
۱	از مسئولیت‌های مسلمانان در حوزه عدل و قسط "استحکام بخشیدن به نظام اسلامی" را شرح دهید.	۲۸
۲۰	موفق باشید.	

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

۲/۵	الف) آیات و حدیث: ۱- یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می گیرند. (به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند) (۰/۵) درس ۱ ص ۱۱ درس ۷ ص ۸۳ درس ۹ ص ۱۰۹ درس ۶ ص ۶۸		
۲	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۵- ص درس ۱ ص ۱۲ ۶- غ درس ۶ ص ۷۱ و ۷۲ ۷- غ درس ۸ ص ۹۵ ۸- ص درس ۱۰ ص ۱۲۸		
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۹- ولایت درس ۲ ص ۱۹ ۱۰- وجدانی (مشهود) درس ۵ ص ۵۳ ۱۱- پیرایش (تخلیه) درس ۷ ص ۸۲ ۱۲- خانواده درس ۹ ص ۱۱۲		
۳	د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۱۳- چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست. ۱۴- حُسن فاعلی ۱۵- زیرا امکان توبه بیشتر و انجام آن آسان تر است (و جبران گذشته راحت تر). ۱۶- تولید کالا با کیفیت پایین - فریبکاری در معامله. ۱۷- مظلوم به آسانی حق خود را از ظالم بستاند- امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد. (ذکر یک مورد کافی است) درس ۹ ص ۱۱۰ ۱۸- انسان صرفاً یک موجود زنده طبیعی ولی پیچیده تر است (انسان صرفاً نیازهای طبیعی و مادی دارد و از توجه به بعد معنوی و فطرت الهی در این تمدن خبری نیست). درس ۱۰ ص ۱۳۰		
۱/۵	ه) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۱۹- الف) (شرک عملی در بعد فردی) ۲۰- ب) (ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده) ۲۱- الف) (افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان) درس ۳ ص ۳۳ درس ۸ ص ۹۸ درس ۱۰ ص ۱۳۴		
۲	و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۲۲- الف) ۳ (دریافت پاداش های وصف نشدنی اخلاص) ب) ۵ (جبران حقوق مردم) ج) ۲ (امر به معروف و نهی از منکر) د) ۴ (از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم) درس ۴ ص ۴۸ درس ۷ ص ۸۷ درس ۷ ص ۸۸ درس ۱۰ ص ۱۲۹		
۲	ز) احکام: (هر مورد ۰/۵ نمره) ۲۳- الف) حرام ب) مستحب ج) جایز و حلال د) واجب کفایی درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۲		

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

(ح) پاسخ تشریحی: (هر مورد ۱ نمره)

- ۱ ۲۴- خیر - عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیا از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است. درس ۲ ص ۲۴
- ۱ ۲۵- مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آنها را تعیین می کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می شوند، به قضای الهی وابسته اند. درس ۵ ص ۵۶
- ۱ ۲۶- «تسویف»: از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهگار دائماً به خود می گوید «به زودی توبه می کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. این حیلۀ شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. به او می گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. درس ۷ ص ۸۵
- ۱ ۲۷- نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه گرایی را شکست. درس ۹ ص ۱۱۴
- ۱ ۲۸- استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفۀ مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. درس ۱۰ ص ۱۳۵

۲۰ دبیران گرامی ضمن عرض خدا قوت؛ نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم کلی، نمره لحاظ شود.

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۶/۰۸	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰	

نمره	سوالات	ردیف
------	--------	------

الف) پیام آیات قرآنی و حدیث شریف را بنویسید:

۰/۵	انواع توحید را در عبارت شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ...» مشخص نمایید؟	۱
۰/۵	آیه شریفه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُكُمْ بِالْأَشْرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً...» بیانگر کدام سنت الهی است؟	۲
۰/۵	در عبارت قرآنی «أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ...»، زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟	۳
۰/۵	آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟	۴
۰/۵	بر اساس حدیث پیامبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» چرا انسان از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟	۵

ب) درستی و نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:

۰/۵	از آنجا که خدا تنها مالک جهان است، تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست.	۶
۰/۵	حُسن فعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای نیت الهی باشد.	۷
۰/۵	هنگام توبه باید توجه کنیم که حقوق مادی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق معنوی آنان است.	۸
۰/۵	یکی از وظایف ما مسلمانان در حوزه علم، ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام است.	۹

ج) جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

۰/۵	احساس رضایت یا پشیمانی یکی از شواهد وجود در انسان است.	۱۰
۰/۵	سنگین شدن بار گناهان و حرکت تدریجی به سوی هلاکت ابدی، سنت نام دارد.	۱۱
۰/۵	توبه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به تبدیل می‌سازد.	۱۲
۰/۵	یکی از اهداف مهم پیامبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ارتقای جایگاه، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها بود.	۱۳
۰/۵	مشارکت مردم در تشکیل حکومت، گام مثبتی بود که در حوزه تمدن جدید برداشته شد.	۱۴

د) به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۰/۵	عقیده به توانایی پیامبر اکرم (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) در برآوردن حاجات انسان در چه صورت موجب شرک است؟	۱۵
۰/۵	میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید عملی چه رابطه‌ای وجود دارد؟	۱۶
۰/۵	چرا به توبه "پیرایش یا تخلیه" گفته می‌شود؟	۱۷
۰/۵	مهم‌ترین حقی خداوند بر بنده چیست؟	۱۸
۰/۵	یکی از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید اروپا را نام ببرید.	۱۹

ه) گزینه صحیح را انتخاب کنید:

۰/۵	رابطه خداوند با جهان را تا حدی می‌توان، به چه چیزی تشبیه نمود؟ الف) ساعت‌ساز و ساعت ب) مولد برق با جریان برق	۲۰
۰/۵	مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به وابسته‌اند. الف) قضای الهی ب) تقدیر الهی	۲۱
۰/۵	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟ الف) تغییر در نگرش انسان‌ها و تحول در شیوه زندگی ب) تغییر در محیط زندگی و تقویت فرهنگ شهادت	۲۲

ادامه سوالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۶/۰۸	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰	

نمره	سوالات	ردیف
------	--------	------

(و) کشف ارتباط:

۲	هر یک از عبارتهای سمت راست جدول با کدام یک از عبارتهای سمت چپ جدول ارتباط دارد؟	۲۳
	«الف»	
	«ب» (یک مورد اضافی است)	
	الف) از میوههای درخت اخلاص	
	ب) بهترین زمان برای توبه	
	ج) از ویژگیهای جامعه عدالت محور	
	د) از آثار مثبت حوزه عدل و قسط در تمدن جدید	
	۱- دوره جوانی	
	۲- توجه به قانون	
	۳- علم زدگی	
	۴- نفوذناپذیری در برابر شیطان	
	۵- فراهم نمودن امکان رشد برای همه انسانها	

(ز) سوالات احکام:

۲	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: <u>(مستحب - حلال و جایز - واجب کفایی - حرام)</u> الف) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید ب) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی همچون وارد کردن و ترویج کالا ج) شرکت در مجالس شادی جهت تبلیغ دین، به شرط رعایت احکام الهی د) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری در شرایط ضروری	۲۴
---	---	----

(ح) به هر یک از سوالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی بدهید:

۱	شخصیت انسان موحد و انسان مشرک را از جهت داشتن آرامش روحی با یکدیگر مقایسه کنید.	۲۵
۱	یکی از حیللهای شیطان برای دور کردن انسان از توبه "تسویف" است، آن را شرح دهید.	۲۶
۱	از دلایل حرام بودن قمار دو مورد را بنویسید.	۲۷
۱	با ظهور اسلام، چه عواملی سد جاهلیت و خرافه گرایی را در سرزمین عربستان شکست؟	۲۸
۱	افزایش توان علمی بشر در تمدن جدید، چگونه موجب " نابودی طبیعت " گردید؟	۲۹
۲۰	موفق باشید.	

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۶/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰	

۲/۵	الف) آیات و حدیث:		
درس ۳ ص ۳۲	۱- توحید در ربوبیت (۰/۲۵) - توحید عملی (۰/۲۵)		
درس ۶ ص ۶۵	۲- امتحان (آزمایش یا ابتلا) (۰/۵)		
درس ۸ ص ۹۵	۳- تقوای الهی (۰/۲۵) - خشنودی خداوند (۰/۲۵)		
درس ۹ ص ۱۰۹	۴- اطاعت از خدا، رسول و امام (پذیرش ولایت الهی و نفی ولایت طاغوت) (۰/۵)		
درس ۱ ص ۱۳	۵- به دلیل محدود بودن ذهن انسان (نامحدود بودن ذات الهی) (۰/۵)		
۲	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۴ ص ۴۵	۷- غ	درس ۲ ص ۱۹	۶- ص
درس ۱۰ ص ۱۳۲	۹- ص	درس ۷ ص ۸۷	۸- غ
۲/۵	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۶ ص ۷۲	۱۱- املا و استدراج	درس ۵ ص ۵۴	۱۰- اختیار
درس ۹ ص ۱۱۲	۱۳- خانواده	درس ۷ ص ۸۳	۱۲- حسنات
		درس ۱۰ ص ۱۳۳	۱۴- عدل و قسط
۲/۵	د) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۲ ص ۲۴	۱۵- این توانایی را از خود آنها بدانیم (مستقل از خداوند بدانیم).		
درس ۳ ص ۳۵	۱۶- متقابل (دو سویه)		
درس ۷ ص ۸۲	۱۷- زیرا توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد.		
درس ۷ ص ۸۷	۱۸- حق اطاعت و بندگی		
درس ۱۰ ص ۱۲۷ و ۱۲۹	۱۹- کلیسا و تعالیم تحریف شده - بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها (ذکر یک مورد کافی است).		
۱/۵	ه) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۱ ص ۹	۲۰- ب		
درس ۵ ص ۵۶	۲۱- الف		
درس ۹ ص ۱۰۹	۲۲- الف		
۲	و) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۷ ص ۸۸	ب) ۱	درس ۴ ص ۴۷	۲۳- الف) ۴
درس ۱۰ ص ۱۳۳	د) ۲	درس ۹ ص ۱۱۰	ج) ۵
۲	ز) احکام: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
درس ۸ ص ۱۰۲ الی ۱۰۴	د) واجب کفایی	ب) حرام	۲۴- الف) حلال و جایز
ج) مستحب			
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم			

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۶/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰	

ح) پاسخ تشریحی: (هر مورد ۱ نمره)	
۱	۲۵- انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. در حالی که انسان مشرک به علت تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارد. درس ۳ ص ۳۳ و ۳۴
۱	۲۶- «تسویف»: از ریشه «سَوَف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر، فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می‌شود. این حيله شیطان، بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود. به او می‌گویند تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد. درس ۷ ص ۸۵
۱	۲۷- قمار علاوه بر اینکه یک کار <u>بی‌هوده</u> است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. از طرف دیگر، این عمل <u>میان برنده و بازنده کینه و دشمنی</u> به وجود می‌آورد. (ذکر دو مورد کافی است) درس ۹ ص ۹۸
۱	۲۸- <u>نزول تدریجی آیات قرآن کریم</u> و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و <u>تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص)</u> از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. درس ۹ ص ۱۱۴
۱	۲۹- افزایش توان علمی بشر و دستیابی وی به ابزارهای نوین، توانایی وی برای بهره برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد و به تخریب ساختار طبیعی محیط زیست انجامید. منابع معدنی که نتیجه میلیون‌ها سال فعالیت موجودات بوده، رو به پایان گذاشته، محیط دریاها و اقیانوس‌ها آلوده شده، تعادل ترکیبی گازهای جوّی بر هم خورده، بسیاری از جنگل‌ها از بین رفته و ده‌ها بحران زیست محیطی برای انسان به وجود آمده است. درس ۱۰ ص ۱۳۰
۲۰	دبیران گرامی ضمن عرض خدا قوت؛ نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم کلی، نمره لحاظ شود.

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) با تدبر در آیات قرآن و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.	
۱	آیات زیر بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟ الف) «... قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»	۰/۵
	ب) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»	۰/۵
۲	آیه شریفه: «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِنَّا نُرْجِعُونَ» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۰/۵
۳	بر اساس عبارت قرآنی: «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنْ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ...» زندگی محکم و استوار بر چه پایه-هایی بنا می شود؟	۰/۵
۴	حدیث شریف امام باقر علیه السلام که می فرماید: « برای توبه کردن پشیمانی کافی است.» بیانگر چه موضوعی است؟	۰/۵
	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۵	حُسن فاعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده، انجام شود.	۰/۵
۶	توبه اگر با ایمان و عمل صالح همراه باشد، گناهان را به حسنات تبدیل می نماید.	۰/۵
۷	یکی از ویژگی های جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله، فراهم شدن امکان رشد برای گروهی محدود بود.	۰/۵
۸	دانش استوار، اندرز نیکو و مجادله با شیوه نیکوتر، از روش های صحیح دعوت به دین اسلام است.	۰/۵
	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	
۹	خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات خود را از او می گیرند.	۰/۵
۱۰	هرکس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد، به این حق تصرف می گویند.	۰/۵
۱۱	در احکام دین، هر دستور خداوند، دلایل خاص خود را دارد که آن حکم و دستور نامیده می شود.	۰/۵
۱۲	استحکام و یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است.	۰/۵
	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۳	چرا رسیدن به معرفت عمیق درباره خداوند متعال، برای نوجوانان و جوانان آسان تر است؟	۰/۵
۱۴	دو مورد از راه های تقویت اخلاص را بنویسید.	۰/۵
۱۵	مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی، چیست؟	۰/۵
۱۶	در چه صورت فراهم کردن امکانات ورزشی و بازی ها، واجب کفایی است؟	۰/۵
۱۷	گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟	۰/۵
۱۸	دو اثر مثبت تمدن جدید در حوزه علم را بنویسید.	۰/۵
	ه) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۱۹	الف) شرک عملی ب) پیرایش یا تخلیه	۲
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۰۲	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	(و) کشف ارتباط	
۲۰	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف) مشارکت مردم در تشکیل حکومت ب) بی بند و باری جنسی ج) حاکمیت نامطلوب کلیسا ۱) ظهور پدیده استعمار ۲) از بین رفتن حکومت‌های استبدادی ۳) توجه به قانون ۴) تغییر معیارهای اخلاقی	۱/۵
	(ز) احکام	
۲۱	حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: حرام - جایز و حلال - واجب - مستحب - واجب کفایی (یک مورد اضافی است). الف) تولید و توزیع فیلم‌های سینمایی جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی ب) شرکت در مجالس شادی اگر موجب تقویت صلہ رحم شود. ج) استفاده از ابزارهای موسیقی برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مفید د) شرط‌بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی	۲
	(ح) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	
۲۲	عقیده بر توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟	۱
۲۳	از نشانه‌های وجود اختیار در انسان، " تفکر و تصمیم " را توضیح دهید.	۱
۲۴	از حیل‌های شیطان برای دور کردن انسان از توبه، " نا امید کردن از رحمت الهی " را شرح دهید.	۱
۲۵	موقعیت و جایگاه زن در دوره تمدن اسلامی را شرح دهید.	۱
۲۶	تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید.	۱
۲۰	«موفق و مؤید باشید.»	

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف) تدبّر در قرآن کریم و حدیث		
۱	الف) دعوت به آموزش علم و دانش، تدبیر و خرد ورزی (۰/۵) ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از خدا و رسول و امام) یا (نفی حاکمیت طاغوت) (۰/۵)	درس ۹ صفحه ۱۱۶
۲	سنت ابتلاء و امتحان (۰/۵)	درس ۶ صفحه ۶۵
۳	تقوای الهی (۰/۲۵) رضایت پروردگار (۰/۲۵) یا (عمل به احکام و دستورات الهی)	درس ۸ صفحه ۹۶
۴	حقیقت توبه (تحقق یافتن توبه با پشیمانی) (۰/۵)	درس ۷ صفحه ۸۲
ب) ص/غ		
۵	غ	درس ۴ صفحه ۴۵ (۰/۵)
۶	ص	درس ۷ صفحه ۸۳ (۰/۵)
۷	غ	درس ۹ صفحه ۱۱۰ (۰/۵)
۸	ص	درس ۱۰ صفحه ۱۳۲ (۰/۵)
ج) جای خالی		
۹	وجود (۰/۵)	درس ۱ صفحه ۱۱
۱۰	ولایت و سرپرستی (۰/۵)	درس ۲ صفحه ۱۹
۱۱	حکمت (۰/۵)	درس ۸ صفحه ۹۶
۱۲	اقتدار نظام حکومتی (۰/۵)	درس ۱۰ صفحه ۱۳۵
د) پاسخ کوتاه		
۱۳	زیرا جوانان و نوجوانان دارای پاکي و صفای قلب هستند. (۰/۵)	درس ۱ صفحه ۱۲
۱۴	۱- افزایش معرفت نسبت به خداوند ۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات (۰/۵) (ذکر دو مورد کافی است.)	درس ۴ صفحه ۴۷-۴۵
۱۵	امر به معروف و نهی از منکر (۰/۵)	درس ۷ صفحه ۸۸
۱۶	اگر برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و باری ضرورت یابد. (۰/۵)	درس ۸ صفحه ۱۰۳
۱۷	تغییر در نگرش انسان‌ها (۰/۲۵) و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم (۰/۲۵)	درس ۹ صفحه ۱۰۹
۱۸	رشد سریع علم (۰/۲۵) توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت (۰/۲۵)	درس ۱۰ صفحه ۱۳۰-۱۲۹
ه) تعریف اصطلاح		
۱۹	الف) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد (۰/۵) یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. (۰/۵) ب) گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. (۰/۵) توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست و شو می‌دهد. به همین جهت این عمل را " پیرایش " یا تخلیه " می‌گویند. (۰/۵)	درس ۳ صفحه ۳۳ درس ۷ صفحه ۸۲

کتابخانه و مرکز مشاوره و معیشتی عادل خانی

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۰	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

۱/۵	(و) کشف ارتباط الف) ۲ (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۳ ب) ۴ (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۶ ج) ۳ (۰/۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۳	۲۰
۲	(ز) احکام (درس ۸ صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۱) ۱- واجب کفایی (۰/۵) ۲- مستحب (۰/۵) ۳- حلال و جایز (۰/۵) ۴- حرام (۰/۵)	۲۱
۵	(ح) پاسخ کامل <p>۲۲ عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (۰/۵) اما اگر این توانایی را صرفاً از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. (۰/۵) درس ۲ صفحه ۲۴</p> <p>۲۳ هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم و جوانب آن را می‌سنجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم. (۰/۵) گاهی نیز دچار تردید می‌شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی‌های لازم، یکی را برگزیده و عمل می‌کنیم. (۰/۵) درس ۵ صفحه ۵۴</p> <p>۲۴ ابتدا انسان را با این وعده که "گناه کن و بعد توبه کن" به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد، از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد و می‌گوید "آب که از سرگذشت چه یک وجب، چه صد وجب" در این حالت، انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عمل نزد خداوند آن قدر سیاه شده است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست. (۰/۵) در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعا توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. (۰/۵) درس ۷ صفحه ۸۵-۸۴</p> <p>۲۵ زنان حق مالکیت و کار داشتند، (۰/۲۵) دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت. (۰/۲۵) تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. (۰/۲۵) قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این نگاه مبارزه کرد. (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۴</p> <p>۲۶ در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی لازم برسیم (۰/۵) ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۰/۵) درس ۶ صفحه ۶۸</p>	۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶
۲۰	قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سؤالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.	

کود آزرنده: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

سؤالات امتحان نهایی درس : تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث :	۱
	آیه شریفه «... قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ» بیانگر کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟	۲
	با توجه به عبارت قرآنی «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ...» دو روش صحیح دعوت را بنویسید.	۳
	با توجه به آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند، به طور خاص می کند.	۴
	مراتب توحید یا شرک را در آیه شریفه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ...» مشخص کنید. براساس حدیث شریف پیامبر صلی الله علیه و آله « مؤمنان با توجه به بریکدیگر برتری پیدا می کنند. »	۵
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:	۶
	دوره جوانی، دوره تثبیت خوی و خصلت هاست.	۷
	میان سعادت انسان در دنیا و جهان آخرت و بایدها و نبایدهای دین (احکام)، ارتباط و هماهنگی برقرار است.	۸
	توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است.	۹
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:	۱۰
	تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیش قرار دارد..... است.	۱۱
	اولین آیتی که بر رسول خدا صلی الله علیه و آله نازل شد درباره بود.	۱۲
	اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده در واقع افراد ضایع شده است. اگر لایه ظاهری و سطحی موقعیت زن در دنیای امروز کنار رود، خواهیم دید که سودآوری در حال ربودن گوی سبقت از تجارت مواد مخدر و اسلحه است.	۱۳
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:	۱۴
	میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید چه رابطه ای وجود دارد؟	۱۵
	مجموعه عوامل مستقل در « پرورش گل » از کدام نوع علت است؟	۱۶
	سنت حاکم بر زندگی « معاندان و غرق شدگان در گناه » کدام است ؟	۱۷
	مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری ها و انحرافات اجتماعی چیست؟	۱۸
	جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله چگونه جامعه ای بود؟ (دو مورد)	۱۹
	زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید.	
	ه) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:	۲۰
	الف) « حسن فاعلی » ب) « توحید در خالقیت »	
« ادامه سوالات در صفحه دوم »		

ساعات شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۱	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		نمره

۱/۵	<p>(و) کشف ارتباط:</p> <p>هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟</p> <p>(الف) هیچ عاقل مرکلوحی را زند؟ (ب) این که فردا این کنم یا آن کنم (ج) گر نبودی اختیار این شرم چیست؟</p> <p>(۱) تفکر و تصمیم (۲) مسئولیت پذیری (۳) احساس رضایت یا پشیمانی</p>	۲۱
۲	<p>(ز) احکام</p> <p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید: جایز - حرام - واجب - مستحب - واجب کفایی (یک مورد اضافی است)</p> <p>(الف) هر نوع تجارت که به نفع رژیم صهیونیستی باشد. (ب) تولید و توزیع فیلم های سینمایی جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی (ج) ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف دینی (د) خودداری از خرید کالای خارجی که مصرف آن سبب وابستگی کشور شود.</p>	۲۲
۱/۵	<p>(ح) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:</p> <p>نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید.</p>	۲۳
۱	آثار زیان بار قمار را بنویسید. (دو مورد)	۲۴
۱	چگونه یکی از جاهل ترین جامعه زمان پیامبر صلی الله علیه وآله مشتاق علم شد؟	۲۵
۱	از مسئولیت های ما در حوزه عدل و قسط « استحکام بخشیدن به نظام اسلامی » را شرح دهید.	۲۶
۱/۵	از حيله های شیطان برای دور کردن انسان از توبه « به تأخیر انداختن توبه (تسویف) » را شرح دهید. این حيله بیشتر برای چه کسانی به کار می رود؟	۲۷
۲۰	موفق و مؤید باشید.	

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۲/۵	الف (تدبیر در قرآن کریم و حدیث: درس ۹ صفحه ۱۱۶ درس ۱۰ صفحه ۱۳۲ درس ۶ صفحه ۶۷ درس ۲ صفحه ۱۹ درس ۴ صفحه ۴۴	۱ توجه به علم آموزی ۰/۵ ۲-۱ دانش استوار ۲- اندرز نیکو ۳- جدال احسن دو مورد کافیست هر مورد ۰/۲۵ ۳ هدایت ۰/۵ ۴ توحید در مالکیت ۰/۵ ۵ مراتب اخلاصشان ۰/۵
۲	ب) ص/غ درس ۷ صفحه ۸۸ درس ۸ صفحه ۹۶ درس ۱۰ صفحه ۱۳۰ درس ۹ صفحه ۱۱۲ (هر کدام ۰/۵ نمره)	۶ غ ۷ ص ۸ غ ۹ ص
۲	ج (جای خالی درس ۸ صفحه ۹۵ درس ۹ صفحه ۱۱۴ درس ۷ صفحه ۸۷ درس ۱۰ صفحه ۱۳۶	۱۰ زندگی دینی ۰/۵ ۱۱ دانش و آموختن (۰/۵) ۱۲ حقوق معنوی (۰/۵) ۱۳ تجارت فحشا ۰/۵
۳	د (پاسخ کوتاه: درس ۳ صفحه ۳۵ درس ۵ صفحه ۵۸ درس ۶ صفحه ۷۲ درس ۷ صفحه ۸۸ جامعه ای که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد. درس ۹ صفحه ۱۱۰ ۱- کلیسا و تعلیم تحریف شده ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها هر کدام ۰/۲۵ درس ۱۰ صفحه ۱۲۹ و ۱۲۷	۱۴ متقابل ۰/۵ ۱۵ علل عرضی ۰/۵ ۱۶ سنت املاء و استدراج ۰/۵ ۱۷ امر به معروف و نهی از منکر ۰/۵ ۱۸ ۱۹
۱	ه) اصطلاح درس ۴ صفحه ۴۵ درس ۲ صفحه ۱۹	۲۰ الف) بدین معناست که انجام دهنده کار دارای نیت الهی باشد. ۰/۵ ب) عبارت از این است که معتقد باشیم خداوند تنها مبداء و خالق جهان است موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. ۰/۵
۱/۵	و) کشف ارتباط : ب) ۱ ج) ۳ هر مورد ۰/۵ درس ۵ صفحه ۵۴	۲۱ الف) ۲

گروه آزر بند: فرزانه بابائی و معصومه عادل خانی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در خردادماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۲	الف- حرام ب- واجب کفایی ج- مستحب د- واجب (هر کدام ۰/۵ نمره)	۲
۲۳	ح (پاسخ کامل: مقدمه اول: اگر به خود و اشیای پیرامون خود نگاه کنیم درمی یابیم که وجود و هستی ما از ما نیست و همه پدیده ایم ۰/۵ مقدمه دوم: پدیده ها که وجودشان از خودشان نباشد برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد بلکه وجودش از خودش باشد. ۰/۵ نتیجه: با دومقدمه فوق می توانیم نتیجه بگیریم که ما وهمه پدیده های جهان در پدید آمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این وجود برتر و متعالی " خدا " نامیده می شود. ۰/۵ درس اول صفحه ۷	۶
۲۴	یک کار بیهوده است - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد به کار می گیرد- میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. دو مورد کافی است هر مورد ۰/۵ درس ۸ صفحه ۹۸	
۲۵	نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف ۰/۵ و تشویق های دائمی رسول خدا صلی الله علیه و آله از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. ۰/۵ درس ۹ صفحه ۱۱۴	
۲۶	استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می شود و همراه و همدلی در دنیا نمی یابد. ۰/۵ استحکام پایه های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر مهم ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. ۰/۵ درس ۱۰ صفحه ۱۳۵	
۲۷	تسویف از ریشه سوف و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. به عبارت دیگر فرد گنهگار دائما به خود می گوید " به زودی توبه می کنم " و این گفته را آنقدر تکرار می کند تا اینکه دیگر میل به توبه در او خاموش می شود. ۱ این حيله بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می رود. ۰/۵ درس ۷ صفحه ۸۵	
۲۰	قابل توجه مصححان گرامی: در پاسخ به سوالات در صورت رساندن مفهوم نمره کامل لحاظ گردد.	

تدبر در آیات قرآن و حدیث				
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>1. آیه شریفه «... ما لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» به کدامیک از مراتب توحید اشاره دارد؟</p> <p>2. در آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»، خداوند از انسان‌ها چه درخواستی دارد؟</p> <p>3. آیه مبارکه «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ...» بیانگر حاکمیت کدام سنت الهی بر زندگی انسان‌ها است؟</p> <p>4. با توجه به سخن امام علی علیه السلام که می‌فرماید: «التَّوْبَةُ تَطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ»، توبه چه ثمراتی دارد؟</p> <p>5. خداوند در آیه مبارکه «لَا تَقْرَبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا» از کدام گناه کبیره نهی می‌فرماید؟</p>	<p>۱</p>		
درستی یا نادرستی گزاره‌ها (ص / غ)				
<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>	<p>6. همچنان که یک مدرسه پس از ساخته شدن بی‌نیاز از بنا است، موجودات نیز پس از پیدایش، بی‌نیاز از خدایند.</p> <p>7. حُسن فعلی به معنای انجام دادن عمل به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است، می‌باشد.</p> <p>8. زندگی توحیدی، ریشه در جهان بینی توحیدی دارد.</p> <p>9. یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر بودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص اجتماعی است.</p> <p>10. ما، می‌توانیم به وجود خداوند پی ببریم و صفات او را بشناسیم اما نمی‌توانیم چستی او را دریابیم.</p> <p>11. اگر کسی در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها برآید، گرفتار شرک عملی شده است.</p>	<p>ب</p>		
کامل کردنی				
<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>	<p>12. اگر انسانی معتقد باشد که می‌تواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند، گرفتار شرک در شده است.</p> <p>13. در تمدن اسلامی، یکی از اهداف مهم پیامبر ﷺ ارتقاء جایگاه، به عنوان <u>کانون رشد و تربیت انسان‌ها</u> بود.</p> <p>14. رسول خدا ﷺ نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد، بلکه آموختن علم را برای مردم، دانست.</p> <p>15. «توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت»، از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه است.</p>	<p>پ</p>		
کشف ارتباط				
<p>۱/۵</p>	<p>16. هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست با کدام یک از عبارت‌های ستون سمت چپ ارتباط دارد؟</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>۱. علم زندگی ۲. رشد سریع علم ۳. عامل استحکام نظام اسلامی ۴. مصرف زندگی</p> </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>(یک مورد اضافی است)</p> </td> </tr> </table>	<p>۱. علم زندگی ۲. رشد سریع علم ۳. عامل استحکام نظام اسلامی ۴. مصرف زندگی</p>	<p>(یک مورد اضافی است)</p>	<p>ت</p>
<p>۱. علم زندگی ۲. رشد سریع علم ۳. عامل استحکام نظام اسلامی ۴. مصرف زندگی</p>	<p>(یک مورد اضافی است)</p>			
کوتاه پاسخ				
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>17. اصل و حقیقت توحید به چه معناست؟</p> <p>18. در چه صورت توبه، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند؟</p> <p>19. منظور از حکمت در دستورات و احکام الهی چیست؟</p> <p>20. براساس احکام اسلام در چه صورت ورزش مستحب و دارای پاداش اخروی است؟</p>	<p>ث</p>		
تعریف اصطلاحات				
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>21. تسویف</p> <p>22. اختیار</p>	<p>ج</p>		
<p>ادامه سؤالات در صفحه دوم</p>				

<p>۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵</p>	<p style="text-align: center;">انتخاب گزینه مناسب</p> <p>23. کدام مورد درباره تکرار توبه صحیح می باشد؟ (أ) تکرار توبه در پی شکستن آن، به معنای دور شدن توبه کار از خداوند است. (ب) توبه واقعی موجب محبوب شدن توبه کار نزد خداوند و جلب رحمت او می شود.</p> <p>24. درباره زمان توبه، کدام مورد صحیح است؟ (أ) زمانی که، امکان توبه بیشتر، انجام آن آسانتر و جبران راحت تر باشد. (ب) وقتی که، خصلت ها در انسان تثبیت شده باشد و انعطاف آدمی کم شده باشد.</p> <p>25. در چه صورتی می توان گفت که شخص گناه کار از گناه خود، توبه کرده است؟ (أ) اگر پس از انجام گناه، احساس پشیمانی کند و بگوید هرگز چنین کاری نمی کنم. (ب) وقتی که ذکر « اَسْتَغْفِرُ اللهَ » را بر زبان جاری کند حتی بدون پشیمانی قلبی.</p> <p>26. درباره توبه، کدام گزینه نادرست است؟ (أ) در توبه همیشه باز است و باید لحظه های توفیق را شکار کرد. (ب) توفیق توبه همیشه میسر است و می توان خود را در دامن مهر خداوند انداخت.</p>	<p>ج</p>
<p>۲</p>	<p style="text-align: center;">احکام</p> <p>27. احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید: (واجب کفایی - مستحب - واجب - حرام)</p> <p>(أ) اجتناب مسئولان کشور از زندگی اشرافی و تجمل گرایی (ب) ایجاد پایگاه اینترنتی به منظور مقابله با اندیشه های کفر آمیز و ابتذال اخلاقی (پ) تولید، توزیع و تبلیغ انواع آثار هنری به منظور مقابله با تهاجم فرهنگی (ت) تکثیر و کپی آثار ادبی، علمی و هنری بدون دریافت اجازه از پدید آورندگان آن</p>	<p>ح</p>
<p>۱ ۱ ۱ ۱ ۱/۵ ۲</p>	<p style="text-align: center;">پاسخ کامل (تشریحی)</p> <p>28. کسانی که می پندارند قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است، چه پندار نادرستی از تقدیر دارند؟</p> <p>29. از میوه های درخت اخلاص « دریافت پاداش های وصف نشدنی » را همراه با ذکر نمونه توضیح دهید.</p> <p>30. منظور از « انقلاب علیه خود » در توبه چیست؟</p> <p>31. مفهوم سنت « امداد خاص (توفیق الهی) » و یکی از جلوه های آن را توضیح دهید.</p> <p>32. رسول خدا ﷺ در راستای دو معیار تمدن اسلامی یعنی « ایمان به توحید » و « ایمان به معاد » چه کردند؟</p> <p>33. آشنایی با نقاط قوت و ضعف تمدن جدید اروپا از چه جهاتی برای ما مسلمانان مطلوب است؟</p>	<p>خ</p>
<p>۲۰</p>	<p style="text-align: center;">موفق و مؤید باشید.</p> <p style="text-align: center;">جمع</p>	

۲/۵	(أ) تدبیر در آیات قرآن و حدیث		
	درس ۲ ص ۱۹	نمره /۵	۱- توحید در ولایت
	درس ۳ ص ۳۲	نمره /۵	۲- عبادت و پرستش خداوند
	درس ۶ ص ۶۵	نمره /۵	۳- سنت املاء و استدراج
	درس ۷ ص ۸۳		۴- پاک شدن دل‌ها از آلودگی‌ها (۲۵/.) و شستشوی گناهان (۲۵/.)
	درس ۸ ص ۹۹	نمره /۵	۵- زنا (ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع)
۱/۵	(ب) درستی و نادرستی گزاره‌ها: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)		
	۸- ص ۳ درس ۳ ص ۳۰	۷- ص ۴ درس ۴ ص ۴۵	۶- غ ۹ درس ۱ ص ۹
	۱۱- ص ۳ درس ۳ ص ۳۳	۱۰- ص ۱ درس ۱ ص ۱۳	۹- غ ۹ درس ۹ ص ۱۱۷
۱	(پ) جای خالی: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)		
	۱۳- خانواده	۲۲ ص ۲	۱۲- ربوبیت
	۱۵- علم	۱۱۴ ص ۷۹	۱۴- واجب
۱/۵	(ت) کشف ارتباط: (هر مورد ۵/۰ نمره)		
	۱۰ ص ۱۳۵ و ۱۳۰	۴ (پ)	۱۶- (أ) ۳ (ب) ۱
۲	(ث) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۵/۰ نمره)		
	درس ۲ ص ۱۹	۱۷- اعتقاد به این که خدا یگانه است. (خدا بی‌همتاست ، خدا شریک ندارد)	
	درس ۷ ص ۸۳	۱۸- اگر توبه، همراه با ایمان و عمل صالح باشد.	
	درس ۸ ص ۹۶	۱۹- هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم نامیده می‌شود.	
	درس ۸ ص ۹۷	۲۰- اگر ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد.	
۱	(ج) تعریف اصطلاحات (هر مورد ۵/۰ نمره)		
	درس ۷ ص ۸۵	۲۱- به تأخیر انداختن توبه (۵/۰ نمره) (فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید به زودی توبه می‌کنم و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند تا این که میل به توبه در او خاموش می‌شود).	
	درس ۵ ص ۵۳	۲۲- یک حقیقت وجدانی، به معنای توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.	
۱	(چ) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)		
	درس ۷ ص ۸۸-۸۲	۲۴) أ	۲۳- ب
		۲۵) أ	۲۴) ب
		۲۶) ب	۲۴) أ
۲	(ح) احکام: (هر مورد ۵/۰ نمره)		
	درس ۸ ص ۱۰۱ و ۱۰۴	(پ) واجب کفایی	(ب) مستحب
		(ت) حرام	(أ) واجب
۱	(خ) پاسخ تشریحی:		
	درس ۵ ص ۵۷	۲۸- آنان تصور می‌کنند که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظامی را برهم می‌زند.	

کتابخانه و مرکز پژوهش و تحقیقات اسلامی

۱	۲۹- بندگی خالصانه خداوند پاداش‌هایی دارد که چه بسا در ذهن ما ننگند و از تصور و تخیل ما فراتر رود. (۵/نمره) از جمله این پاداش‌های وصف ناشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه خداوند است. (۵/نمره) درس ۴ ص ۴۸
۱	۳۰- انسان می‌تواند در برابر موانع درونی خود ایستادگی کرده و علیه خود انقلاب کند. (با پیروی از عقل علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند.) (انقلاب و قیام خود عالی انسان علیه خود دانی) (انقلاب نفس لواحه علیه نفس اماره) درس ۷ ص ۸۱
۱	۳۱- در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است، یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه سعی و تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد؛ این امداد خاص خداوند « توفیق الهی» نام دارد. (۵/نمره) یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. (۵/نمره) (و یکی دیگر از جلوه‌های این توفیق، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن است مانند یافتن دوست خوب). درس ۶ ص ۷۱
۱/۵	۳۲- رسول اکرم ﷺ از همان ابتدای دعوت مردم را به یکتا پرستی دعوت کرد و فرمود: «ای مردم بگوئید معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید.» (۷۵/نمره) رسول خدا ﷺ در کنار دعوت به توحید، افق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی در آخرت آشنا کرد. (۷۵/نمره) درس ۹ ص ۱۰۹
۲	۳۳- اول آنکه ما مسلمانان مانند سایر ملت‌ها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم؛ بنابراین هم تحت تأثیر آن قرار می‌گیریم و هم می‌توانیم بر آن اثر بگذاریم؛ هر قدر، آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد، قدرت تأثیر گذاری ما بیشتر خواهد بود. (۱ نمره) دوم آنکه، بررسی ضعف‌ها و قوت‌های این تمدن در عرصه‌های مختلف این کمک را به ما می‌کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای سامان دهی تمدن اسلامی داشته باشیم. (۱ نمره) درس ۱۰ ص ۱۲۷
۲۰	مصحح گرامی!، نوشتن عین عبارات‌های کتاب یا راهنمای تصحیح الزامی نیست، چنانچه مفهوم را رسانده باشد، کافی است.

با تدبر در آیات قرآن و حدیث به سؤالات زیر پاسخ دهید.		(آ)								
۰/۵	با توجه به مراتب توحید ، آیه شریفه « و لله ما فی السّموات و ما فی الارض ...» پس از کدام مرتبه توحیدی قرار می گیرد؟	۱								
۰/۵	طبق آیه « یا ایها الذّین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» کدام گزینه بیانگر علت نهی مؤمنان از دوستی با دشمنان خداست؟ (۱) تلقون الیهیم بالمودة (۲) و قد کفروا بما جاءکم من الحق (۳) و من النّاس من یعبد الله علی حرف	۲								
۰/۵	طبق آیه « و الذّین جاهدوا فینا لنهّدیّهم سبیلنا و انّ الله لمع المحسنین » جهاد مؤمنان در راه خدا ، چه نتایجی برای شان در پی دارد؟	۳								
۰/۵	آیه مبارکه « و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها...» بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ (نام معیار)	۴								
۰/۵	عمل افراد جامعه اسلامی بر مبنای حدیث نبوی: « برترین جهاد ؛ سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد» جامعه را به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی نزدیک می کند؟	۵								
درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.		(ب)								
۰/۲۵	هر چه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خداوند بیشتر شود ، احساس نیاز او به خداوند نیز بیشتر می گردد. ()	۶								
۰/۲۵	اینکه خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان ها معرفی نموده ، بدین معناست که ولایت خود را به ایشان واگذار کرده است. ()	۷								
۰/۲۵	بیت « هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا» بیانگر « مسئولیت پذیری» و شهادی بر اختیار آدمی است. ()	۸								
۰/۲۵	« آشنایی ما با نشانه های الهی و بهره گرفتن از طبیعت» از نتایج شناخت ما به سنت های حاکم بر زندگی انسان هاست. ()	۹								
۰/۲۵	یکی از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود. ()	۱۰								
۰/۲۵	پذیرش عقاید رهبران کلیسا در باره هر موضوعی به جز موضوعات علمی ، ضروری بود و مخالفت با آن ، کفر تلقی می شد. ()	۱۱								
جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		(پ)								
۰/۲۵	گر چه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم اما نمی توانیم او را دریابیم.	۱۲								
۰/۲۵	هیچ گروهی از مسلمانان ، غیر از جریانی که امروزه به مشهور شده ، درخواست از رسول خدا (ص) را شرک آلود نمی دانند.	۱۳								
۰/۲۵	دل سپردن به هوای نفس و کسب رضایت قدرتهای مادی ، انسان را دچار شرک می کند .	۱۴								
۰/۲۵	«دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات» یکی از راه های است .	۱۵								
۰/۲۵	بنا بر فرمایش امام باقر (ع) « برای توبه کردن کافی است .	۱۶								
۰/۲۵	قرآن کریم طبق آیه شریفه « قد افلح من زکّاه» رمز سعادت و رستگاری انسان ها را دانسته است .	۱۷								
کشف ارتباط		(ت)								
۱	هر یک از عبارت های ستون سمت راست با کدام یک از عبارت های ستون سمت چپ ارتباط دارد؟	۱۸								
	<table border="1"> <tr> <td>توجه : یک مورد اضافی است</td> <td>(آ) احسان پیاپی خدا و پرده پوشی های او و مغرور شدن انسان ها</td> </tr> <tr> <td>(۱) سنت امداد خاص (۲) سنت امداد عام الهی</td> <td>(ب) ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی</td> </tr> <tr> <td>(۳) سنت ابتلاء (۴) سنت املاء و استدراج</td> <td>(پ) ایجاد شرایط و اسباب برای آسان تر به مقصد رساندن مؤمنان</td> </tr> <tr> <td>(۵) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی</td> <td>(ت) ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد</td> </tr> </table>	توجه : یک مورد اضافی است	(آ) احسان پیاپی خدا و پرده پوشی های او و مغرور شدن انسان ها	(۱) سنت امداد خاص (۲) سنت امداد عام الهی	(ب) ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی	(۳) سنت ابتلاء (۴) سنت املاء و استدراج	(پ) ایجاد شرایط و اسباب برای آسان تر به مقصد رساندن مؤمنان	(۵) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی	(ت) ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد	
توجه : یک مورد اضافی است	(آ) احسان پیاپی خدا و پرده پوشی های او و مغرور شدن انسان ها									
(۱) سنت امداد خاص (۲) سنت امداد عام الهی	(ب) ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی									
(۳) سنت ابتلاء (۴) سنت املاء و استدراج	(پ) ایجاد شرایط و اسباب برای آسان تر به مقصد رساندن مؤمنان									
(۵) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی	(ت) ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد									
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		(ث)								
۰/۵	چرا رسیدن به معرفت عمیق « خدا را با هر چیزی دیدن» هدفی قابل دسترس به ویژه برای نوجوانان و جوانان است؟	۱۹								
۰/۵	مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای انسان چیست؟	۲۰								
۰/۵	رسول خدا (ص) در راستای تبیین معیارهای تمدن اسلامی ، چگونه افق نگاه انسان ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد؟	۲۱								
۰/۵	چگونه بسیاری از مردم در جوامع غربی دریافتند که نمی توان سعادت را تنها در «علم تجربی» جستجو کرد؟	۲۲								
ادامه سؤالات در صفحه دوم										

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		(ج)
۰/۵	حکمت احکام :	۲۳
۰/۵	اخلاص در کاربرد دینی :	۲۴
۰/۵	پیرایش یا تخلیه :	۲۵
گزینه مناسب را انتخاب کنید.		(چ)
۰/۲۵	کدام گزینه بیانگر آن است که «تکرار توبه» موجب جلب رحمت خداوند می‌شود؟ (۱) من جاء بالحسنة فله عشر امثالها (۲) التائب من الذنب کمن لا ذنب له (۳) ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين	۲۶
۰/۲۵	کدام گزینه در مورد توبه اجتماعی درست است؟ (۱) لازم نیست که انحراف‌های اجتماعی ضرورتاً در مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند. (۲) کوتاهی در انجام «امر به معروف و نهی از منکر» اصلاح جامعه برای تحقق توبه اجتماعی را مشکل می‌سازد. (۳) حساسیت مردم در برابر گناهان اجتماعی، مانع گسترش این گناهان نمی‌شود.	۲۷
۰/۲۵	کدام گزینه در باره وضعیت زنان در دوره قبل از اسلام نادرست است؟ (۱) همچون کالا تلقی می‌شدند (۲) از حق مالکیت برخوردار بودند (۳) تولد دختر موجب سرافکنندگی خانواده‌اش بود	۲۸
۰/۲۵	کدام گزینه از آثار تمدن جدید در حوزه عدل و قسط نمی‌باشد؟ (۱) تاسیس وزارتخانه‌ای به نام وزارت تنهایی (۲) از صحنه خارج شدن حکومت‌های موروثی (۳) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها	۲۹
احکام		(ح)
۱	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی - مستحب - واجب - حرام - حلال و جایز) آ) ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی ب) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید پ) خریداری و مصرف کالاهای خارجی که سبب وابستگی کشور شود ت) فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی توسط دولت	۳۰
به سوالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.		(خ)
۱	در بحث «توحید در ربوبیت»، هنگامی که کشاورز رابطه خود را با خداوند بررسی می‌کند، به چه نتایجی می‌رسد؟	۳۱
۱	بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» بیانگر کدام میوه درخت اخلاص است؟ توضیح دهید.	۳۲
۱	مقصود از «جبران حقوق الهی» در بحث توبه را توضیح دهید.	۳۳
۱	چرا از دیدگاه اسلام «ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع» حرام دانسته شد؟	۳۴
۱	چگونه پیامبر گرامی اسلام (ص) توانست یکی از جاهل‌ترین جوامع روزگار خود را مشتاق علم نماید؟	۳۵
۱	اهمیت «مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد، شهادت و صبر» در حوزه عدل و قسط را، توضیح دهید.	۳۶
۲	چگونه می‌توان هم به قضا و اراده الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست؟ توضیح دهید.	۳۷
۲۰	موفق و مؤید باشید. جمع نمرات	

۲/۵	(آ) تدبیر در آیات قرآن و حدیث	
	درس ۲ ص ۱۹	۱- توحید در خالقیت /۵. نمره
	درس ۳ ص ۳۵	۲- گزینه ۲ /۵. نمره
	درس ۶ ص ۶۵	۳- خدا آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کند و آنان را همراهی می‌کند /۵. نمره
	درس ۹ ص ۱۱۲	۴- ارتقاء جایگاه خانواده و احیاء منزلت زن و ارزش‌های اصیل او /۵. نمره
	درس ۹ ص ۱۱۰	۵- برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور /۵. نمره
۱/۵	(ب) درستی و نادرستی گزاره‌ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
	۸- ص ۵ درس ۵ ص ۵۴	۷- غ ۲ درس ۱۹ ص ۱۹
	۱۱- غ ۱۰ درس ۱۰ ص ۱۲۸	۱۰- ص ۹ درس ۱۱۷ ص ۱۱۷
۱/۵	(پ) جای خالی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
	۱۴- عملی ۳ درس ۳ ص ۳۳	۱۲- ذات (چیستی) ۱۲ درس ۱ ص ۱۲
	۱۷- تزکیه نفس ۸ درس ۸ ص ۹۴	۱۵- تقویت اخلاص ۴ درس ۴ ص ۴۷
۱	(ت) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
	۵ (ب) ۶ درس ۶ ص ۷۲	۱۸- (آ) ۴ ۶ درس ۶ ص ۷۳
	۳ (ت) ۶ درس ۶ ص ۶۸	۱ (پ) ۶ درس ۶ ص ۷۱
۲	(ث) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)	
	۱۲ درس ۱ ص ۱۲	۱۹- زیرا از پاکی و صفای قلب برخوردارند
	۳۱ درس ۳ ص ۳۱	۲۰- افکار و اعتقادات هر فرد
	۱۰۹ درس ۹ ص ۱۰۹	۲۱- آنها را با زندگی در آخرت آشنا کرد
	۱۳۱ درس ۱۰ ص ۱۳۱	۲۲- با شکست‌های پی‌درپی جوامع غربی در عرصه اخلاق و ظهور بحران‌های اخلاقی در این جوامع
۱/۵	(ج) تعریف اصطلاحات (هر مورد ۰/۵ نمره)	
	۹۶ درس ۸ ص ۹۶	۲۳- هر دستور خداوند ، دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم و دستور نامیده می‌شود.
	۴۴ درس ۴ ص ۴۴	۲۴- یعنی شخص عملش را فقط برای رضای خدا و همانگونه که او دستور داده است ، انجام دهد.
	۸۲ درس ۷ ص ۸۲	۲۵- توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد به این عمل ، پیرایش یا تخلیه گویند.
۱	(چ) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
	۱-۲۹ ۱۱۲ درس ۹ ص ۱۱۲	۲-۲۸ ۲۷-۲ ۷ ص ۸۸
	۱۳۳ درس ۱۰ ص ۱۳۳	۳-۲۶ ۷ ص ۸۳
۱	(ح) احکام: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
	۱۰۲ درس ۸ ص ۱۰۲	۳۰- (آ) مستحب ۸ ص ۹۷
	۱۰۱ درس ۸ ص ۱۰۱	۳۰- (پ) حرام ۸ ص ۱۰۴
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

(خ) پاسخ تشریحی :

- ۱ - ۳۱ - وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می کند می بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست ۰/۵ و کشت و زرع او بر اساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است ۰/۲۵ در نتیجه در می یابد که زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد . ۰/۲۵
درس ۲ ص ۲۰
- ۱ - ۳۲ - نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۰/۵ اگر انسان در اخلاص پیش رود به مرحله ای می رسد که دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمی خورد چرا که شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مومنان با اخلاص را ندارد . ۰/۵
درس ۴ ص ۴۷ و ۴۸
- ۱ - ۳۳ - مهمترین حق خداوند ، حق اطاعت و بندگی اوست ۰/۲۵ توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند . برای مثال : نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد . ۰/۷۵
درس ۷ ص ۸۷
- ۱ - ۳۴ - رایج شدن این ارتباط بازگشتی به دوران جاهلیت است ۰/۲۵ و بنیان خانواده را متزلزل می کند ۰/۲۵ همان طور که در کشورهایی که این قبیل رابطه ها وجود دارد خانواده استحکام خود را از دست داده ۰/۲۵ و فرزندان تک سرپرست فراوان شده اند . ۰/۲۵
درس ۸ ص ۹۸
- ۱ - ۳۵ - نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست ۰/۵ رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد بلکه آموختن علم را بر مردم واجب دانست و فرمود : « بر هر مرد و زن مسلمان واجب است » بدین ترتیب یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت ۰/۵
درس ۹ ص ۱۱۴
- ۱ - ۳۶ - یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است . هرچند که بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و مجذوب حقیقت و عدالت می شوند ، اما باید هشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمی روند بلکه سد راه حق جویی می شوند ۰/۷۵ زیرا گسترش عدالت منافع آنها را تهدید می کند . این گروه ها تا همه را تابع خود نکنند و یوغ اسارت بر گردن دیگران نیفکنند آرام نمی گیرند ۰/۲۵
درس ۱۰ ص ۱۳۴
- ۲ - ۳۷ - وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست ۰/۵ به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد . در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم آن کار انجام نمی گیرد ۰/۵ در عین حال وجود ما ، اراده ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به اراده خداوند است ۰/۵ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست ۰/۵
درس ۵ ص ۵۹

موفق باشید .

الف) با تدبیر در آیات قرآن و روایت، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۰/۵	۱ عبارت قرآنی « قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ » ناظر به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟
۰/۵	۲ آیه شریفه « قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ ... » در تقابل با کدام یک از حیل‌های شیطان است؟
۰/۵	۳ عبارت « وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا: و عطای پروردگارت (از کسی) منع نشده است » بیانگر کدام سنت الهی است؟
۰/۵	۴ بازتاب و نتیجه اعتقاد به آیه « ... مَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا » کدام یک از مراتب توحید است؟
۰/۵	۵ با توجه به حدیث شریف « يَا مَعْشَرَ التُّجَّارِ، الْفَقْهَ ثُمَّ الْمَتْجَرَ » چرا یادگیری مسائل شرعی تجارت، مقدم بر تجارت است؟

ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

۰/۲۵	۶ « توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت » از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است. ()
۰/۲۵	۷ برخلاف دیدگاه قرآن کریم، در اروپا، زن بر اساس تورات، موجودی درجه دوم تلقی می‌شد. ()
۰/۲۵	۸ زبان حال دائمی موجودات، عرض نیاز به خداوند هم در مرحله پیدایش و هم در مرحله بقاست. ()
۰/۲۵	۹ پرستش و اطاعت خداوند به عنوان تنها مبدأ و خالق جهان، بیانگر توحید در خالقیت است. ()

ج) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۰/۵	۱۰ کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می‌کند، در از آن بهره می‌برد.
۰/۵	۱۱ از نظر قرآن کریم کسانی هستند که دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌کنند.
۰/۵	۱۲ انسان بر اساس خدا را می‌یابد و حضورش را درک می‌کند که به آن شناخت اولیه گویند.
۰/۵	۱۳ رواج ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، بازگشتی به دوران است که تزلزل بنیان خانواده را در پی دارد.

د) کشف ارتباط

۱	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است)
۱۴	ایجاد وزارت‌خانه‌ای به نام تنهایی در انگلستان
۱۵	نظریات و کشفیات جدید در علوم مختلف
۱۶	غفلت از پرورش و تکامل بعد معنوی انسان
۱۷	پرهیز از تعصب‌های جاهلانه در تبلیغ
	الف) ترسیم چهره منطقی دین اسلام
	ب) فروپاشی خانواده
	ج) توجه به قانون
	د) رشد سریع علم
	ه) مصرف زدگی

ه) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۰/۵	۱۸ « خدا را با هر چیزی دیدن » برای انسان، چگونه معرفتی است؟
۰/۵	۱۹ پس از توبه، عامل تداوم پاکی جان و دل انسان‌ها چیست؟
۰/۵	۲۰ برای این که معرفت به خدا، موجب افزایش درجه اخلاص شود چه اقدامی لازم است؟
۰/۵	۲۱ امام علی علیه السلام به ترتیب، چه چیزی را مایه « عزت » و « افتخار » خود می‌داند؟
۰/۵	۲۲ درخواست دعا از پدر و مادر برای سعادت‌مندی فرزندان در چه صورتی موجب شرک است؟
۰/۵	۲۳ بیت « هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟ » بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است؟

ادامه سؤالات در صفحه دوم

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		و
۰/۵	سنت های الهی:	۲۴
۰/۵	«انقلاب علیه خود»:	۲۵
گزینه مناسب را انتخاب کنید.		ز
۰/۲۵	در زمینه حکمت احکام الهی کدام گزینه صحیح است. (۱) دانستن حکمت احکام الهی بر همه واجب است. (۲) برای فهم حکمت احکام الهی از علوم مختلف می توان کمک گرفت. (۳) در وضع احکام الهی، نظر و علاقه اکثریت مردم ملاک می باشد.	۲۶
۰/۲۵	کدام گزینه در مورد توبه اجتماعی نادرست است؟ (۱) قوی تر و محکم تر شدن گناهان اجتماعی نتیجه کوتاهی مردم در انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. (۲) خروج جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند، آن جامعه را نیازمند توبه اجتماعی می کند. (۳) بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، صرفاً از مصادیق انحرافات فردی محسوب می شود.	۲۷
احکام		ک
۰/۲۵	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی - مستحب - حرام - حلال و جایز)	۲۸
۰/۲۵	شرکت در جشن ملی به منظور تبلیغ دین به شرط رعایت احکام دین. انجام قمار با هدف پر کردن اوقات فراغت.	۲۹
۰/۲۵	استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید.	۳۰
۰/۲۵	ایجاد شبکه های اجتماعی در فضای مجازی به منظور مقابله با اندیشه های کفرآمیز توسط افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن را دارند.	۳۱
به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.		ل
۱	در بحث توبه؛ جبران حقوق مادی و معنوی صاحبان حق در صورت عدم دسترسی به آن ها چگونه ممکن است؟	۳۲
۱	راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او چگونه موجب تقویت اخلاص می شود؟	۳۳
۱	رفتارهای جاهلی حاکمان بنی امیه و بنی عباس با زنان چگونه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۳۴
۱	پندار نادرست برخی انسان ها از قدر و قضای الهی چیست؟ توضیح دهید.	۳۵
۱	با توجه به سنت «سبقت رحمت بر غضب» سخت گیری خدا بر برخی انسان ها چگونه تفسیر می شود؟ توضیح دهید.	۳۶
۱/۵	آثار مثبت تمدن دوره قرون وسطی را برای مردم اروپا بنویسید. (ذکر سه مورد کافی است)	۳۷
۱/۵	نتیجه تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت را با دلایل آن بنویسید.	۳۸
۲۰	موفق و مؤید باشید.	جمع نمرات

۲/۵	الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث
	۱- دعوت مردم به یکتاپرستی (توحید) /۵. نمره درس ۹ ص ۱۰۹
	۲- نا امید کردن از رحمت الهی /۵. نمره درس ۷ ص ۸۴
	۳- سنت امداد عام الهی /۵. نمره درس ۶ ص ۷۰
	۴- توحید در ربوبیت /۵. نمره درس ۲ ص ۲۰
	۵- برای آشنایی با حلال و حرام (برای گرفتار نشدن در کسب حرام) /۵. نمره درس ۸ ص ۱۰۳
۱	ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
	۶- غ درس ۱۰ ص ۱۳۰ ۷- ص درس ۹ ص ۱۱۴ ۸- ص درس ۱ ص ۹-۱۰ ۹- غ درس ۲ ص ۱۹
۲	ج) جای خالی: (هر مورد ۰/۵ نمره)
	۱۰- عمل درس ۵ ص ۵۳ ۱۱- تکذیب کنندگان دین درس ۹ ص ۱۱۰
	۱۲- فطرت خویش درس ۱ ص ۷ ۱۳- جاهلیت درس ۸ ص ۹۸
۱	د) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
	۱۴- ب(فروپاشی خانواده) درس ۱۰ ص ۱۳۵ ۱۵- د (رشد سریع علم) درس ۱۰ ص ۱۳۰
	۱۶- ه (مصرف زدگی) درس ۱۰ ص ۱۳۰ ۱۷- الف (ترسیم چهره منطقی دین اسلام) ۳ درس ۱۰ ص ۱۳۲
۳	ه) پاسخ کوتاه: (هر سوال ۰/۵ نمره)
	۱۸- معرفتی عمیق و <u>والاست</u> که در نگاه نخست، مشکل به نظر می آید اما هدفی قابل دسترس است. درس ۱ ص ۱۲
	۱۹- عمل نمودن به دستورات اخلاقی و عبادی (احکام) درس ۸ ص ۹۴
	۲۰- ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم. درس ۴ ص ۴۶
	۲۱- «...مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو <u>پروردگار</u> منی» (هر مورد ۰/۲۵). درس ۲ ص ۱۸
	۲۲- وقتی که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. درس ۲ ص ۲۴
	۲۳- مسئولیت پذیری درس ۵ ص ۵۴
۱	و) تعریف اصطلاحات (هر مورد ۰/۵ نمره)
	۲۴- براساس تقدیر الهی؛ جهان خلقت قانونمند است (۰/۲۵). و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسانها را هم در بر می گیرد (۰/۲۵). که قرآن کریم از آن با عنوان «سنت های الهی» یاد کرده است. درس ۶ ص ۶۷
	۲۵- انسان می تواند با پیروی از عقل، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کرده و انقلاب نماید. (یا قیام خود عالی و نفس لوآمه علیه خود دانی و نفس آماره) درس ۷ ص ۸۱ و ۸۲
۰/۵	ز) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
	۲۶- گزینه ۲ درس ۸ ص ۹۶-۹۷ ۲۷- گزینه ۳ درس ۷ ص ۸۸
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

ک احکام: (هر مورد ۲۵/نمره)	
۱	<p>۲۸- مستحب درس ۸ ص ۱۰۲</p> <p>۲۹- حرام درس ۸ ص ۹۷</p> <p>۳۰- حلال و جایز درس ۸ ص ۱۰۲</p> <p>۳۱- واجب کفایی درس ۸ ص ۱۰۱</p>
ل پاسخ تشریحی:	
۱	<p>۳۲- به نیابت از آنان صدقه دهد، (۰/۵) و برایشان دعای خیر (۰/۲۵) و طلب آمرزش نماید. (۰/۲۵) درس ۷ ص ۸۷</p>
۱	<p>۳۳- غفلت از خداوند را کم می کند ، محبت او را در قلب تقویت می سازد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می سازد. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۰/۵ نمره) درس ۴ ص ۴۷</p>
۱	<p>۳۴- حرمسرا تشکیل دادند. زنان زیادی را به دربار خود آوردند. و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. (از این سه مورد، دو مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۰/۵ نمره) درس ۹ ص ۱۱۳ و ۱۱۴</p>
۱	<p>۳۵- برخی می پندارند که قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است. (۰/۲۵) تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند. (۰/۷۵) درس ۵ ص ۵۷</p>
۱	<p>۳۶- خداوند هنگامی که بر کسی سخت می گیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است. (۰/۵) مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می کند تا او را از اشتباه خود باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناه کار به سوی خدا همیشه باز است. (۰/۵) درس ۶ ص ۷۱</p>
۱/۵	<p>۳۷- کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و از بین رفتن بت ها و بت خانه ها - روی آوردن به مسیحیت که یک دین الهی است - حاکم شدن اتحاد در سرزمین اروپا - ساخته شدن بناهای باشکوه مذهبی - نگارش کتاب هایی در اخلاق ، معنویت و فرهنگ - به وجود آمدن آثار هنری بزرگ. (از موارد بالا ، سه مورد نوشته شود کافی است و هر کدام ۰/۵ نمره) درس ۱۰ ص ۱۲۷</p>
۱/۵	<p>۳۸- باعث می شود شخص، درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ (۰/۵) زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدید جلوی روی او قرار می دهد (۰/۵) و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند او را به بردگی جدید می کشانند. (۰/۵) درس ۳ ص ۳۴</p>
۲۰	موفق باشید .

با تدبیر در آیات قرآن و روایت، به سؤالات زیر پاسخ دهید.	
۰/۵	۱ با توجه به آیه « أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ ... » انسان خردمند و عاقبت‌اندیش چه شیوه‌ای از زندگی را برمی‌گزیند؟
۰/۵	۲ با توجه به حدیث « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ » چرا خداوند مؤمنان را وارد امتحان‌های خاص می‌کند؟
۰/۵	۳ مطابق آیه « أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا » غیر خدا را سرپرست خود گرفتن ، به چه علت <u>مردود</u> است؟
۰/۵	۴ مطابق آیه « أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ » چرا خداوند آدمیان را از پرستش شیطان <u>نهی</u> کرده است؟
۰/۵	۵ از آیه شریفه « ... وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدًا » چه پیامی فهمیده می‌شود؟
۰/۵	۶ بانگ انسانی « أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى » در آیه ۲۴ نازعات ، بیانگر کدام یک از مفاهیم زیر است؟ الف) توحید در ربوبیت ب) شرک در ربوبیت
ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۰/۲۵	۷ بیت « بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد » بیانگر توحید عملی است. ()
۰/۲۵	۸ اقامه نماز مطابق موازین شرع با نیت کسب رضایت الهی ، دارای دو <u>حسن فعلی</u> و فاعلی است. ()
۰/۲۵	۹ وجود اختیار در انسان نیازی به استدلال ندارد. ()
۰/۲۵	۱۰ هر وجودی نیازمند پدیدآورنده است. ()
پ) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۰/۲۵	۱۱ اعتقاد به توانایی نبی اکرم (ص) و اولیاء الهی در بر آوردن حاجات انسان به ، عین توحید است.
۰/۲۵	۱۲ دور شدن انسان از تکامل <u>بعد معنوی</u> و متعالی خویش از <u>آثار منفی</u> در حوزه علم است.
۰/۲۵	۱۳ مجموعه عوامل مستقل در رویش یک گل از نوع <u>علل</u> است.
۰/۲۵	۱۴ اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل شد درباره بود.
ت) کشف ارتباط :	
۱	هر یک از عبارات‌های سمت راست با کدام یک از عبارات‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون چپ، یک مورد اضافی است)
۱۵	... مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ
۱۶	... وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
۱۷	... نَبَلَوْكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً
۱۸	إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا
	الف) ابتلاء ب) امداد عام الهی ج) تاثیر اعمال در زندگی د) سبقت رحمت بر غضب ه) وجود اختیار در آدمی
ادامه سؤالات در صفحه دوم	

ث		به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
۰/۵	۱۹	با توجه به استدلال نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش ، از بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی» چه مفهومی دانسته می‌شود؟
۰/۵	۲۰	برای اینکه انسان متوجه زشتی گناه خود نشود، شیطان از چه حيله‌ای استفاده می‌کند؟
۰/۵	۲۱	بنا به فرمایش امام علی (ع) چرا تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است؟
۰/۵	۲۲	در چه صورتی شخص گناهکار، حتی با گفتن جمله « اَسْتَغْفِرُالله » توبه <u>نکرده</u> است؟
۰/۵	۲۳	دو مورد از آثار منفی تمدن جدید را در حوزه «عدل و قسط» نام ببرید.
۰/۵	۲۴	با توجه به بیت « دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید » : « در هر چیزی ، اول خدا را دیدن » مشروط به چیست؟
ج		اصطلاحات زیر را تعریف کنید.
۰/۵	۲۵	توحید عملی:
۰/۵	۲۶	توبه اجتماعی:
چ		گزینه مناسب را انتخاب کنید.
۰/۵	۲۷	هدف مکاتب عرفانی و معنوی نوظهور در جوامع غربی در کدام گزینه آمده است؟ الف) کسب مقام و شهرت ب) ناتوانی علوم تجربی از پاسخگویی به همه نیازها
۰/۵	۲۸	حدیث « برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد » ناظر بر کدام معیار تمدن اسلامی است؟ الف) پذیرش ولایت الهی و دوری از حاکمیت طاغوت ب) عدالت محوری
ح		احکام :
۰/۲۵	۲۹	احکام فقهی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب - واجب کفایی - مستحب - حرام - حلال و جایز) / توجه : یک مورد اضافی است.
۰/۲۵	۳۰	استفاده از موسیقی غیر سنتی و مدرن برای اجرای برنامه های فرهنگی مفید فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد در شرایط ضروری
۰/۲۵	۳۱	شرکت در مجالس شادی مانند جشن تولد برای تقویت صلۀ رحم به شرط رعایت احکام دین
۰/۲۵	۳۲	فراهم کردن زیر ساخت لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی بر دولت اسلامی برای جلوگیری از سلطۀ بیگانگان
		ادامه سؤالات در صفحه سوم

به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.		(خ)
۱	تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده از چه نظرهایی اهمیت دارد؟	۳۳
۱	جایگاه و مقام زن را در تمدن اسلامی با دوره قبل از اسلام مقایسه کنید.	۳۴
۱	عبارت «اراده و اختیار در انسان، ناشی از اراده الهی است» را تحلیل کنید.	۳۵
۱	چرایی وجوب اجتناب مسئولین از زندگی اشرافی و تجمل‌گرایی را تبیین کنید.	۳۶
۱	ملاصدرا «فیلسوف بزرگ اسلامی» در مورد هماهنگی دین و تفکر عقلی چه عقیده‌ای داشت؟ توضیح دهید.	۳۷
۱	چرا برخی از انسان‌های امروزی با وجود اعتقاد به خالقیت خداوند، از خدا و آخرت غافل شده‌اند؟ توضیح دهید.	۳۸
۱	با وجود اینکه «هر وقت توبه کنیم، خدا قبولمان می‌کند» چرا <u>نباید</u> توبه را به تأخیر انداخت؟ توضیح دهید.	۳۹
۱	اگر برخی انسان‌ها، افزایش امکانات و نعمت‌های الهی برای گناه‌کاران را نشانه لطف الهی بدانند، با توجه به سنت املاء و استدراج چه پاسخی می‌توان به آنان داد؟	۴۰
۲۰	موفق و مؤید باشید.	جمع نمرات

(آ) تدبر در آیات قرآن و حدیث:	
۰/۵	۱- زندگی دینی و عمل به احکام الهی (زندگی مبتنی بر تقوا و رضایت الهی) ۰/۵. نمره
۰/۵	۲- تا برای کسب کمالات برتر آماده شوند ۰/۵. نمره
۰/۵	۳- زیرا اختیار سود و زیان خود را هم ندارند ۰/۵. نمره
۰/۵	۴- زیرا شیطان دشمن آشکار آدمیان است . ۰/۵
۰/۵	۵- خداوند همتایی ندارد / خداوند یکتا است (اصل توحید) ۰/۵. نمره
۰/۵	۶- ب (شرک در ربوبیت) ۰/۵. نمره
۱	(ب) درستی و نادرستی گزاره ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
	۷- ص درس ۳ ص ۳۰ ۸- ص درس ۴ ص ۴۵ ۹- ص درس ۵ ص ۵۴ ۱۰- غ درس ۱ ص ۷
(پ) جای خالی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
۱	۱۱- اذن الهی (خواست و اراده الهی) درس ۲ ص ۲۴ ۱۲- تمدن جدید (تمدن غرب) درس ۱۰ ص ۱۳۰
	۱۳- عرضی درس ۵ ص ۵۸ ۱۴- دانش و آموختن (تفکر و علم آموزی) درس ۹ ص ۱۱۴
(ت) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
۱	۱۵- ج (سنت تأثیر اعمال در زندگی او) درس ۶ ص ۷۴ ۱۶- د (سنت سبقت رحمت بر غضب) درس ۶ ص ۶۶ و ۷۱
	۱۷- الف (سنت ابتلاء) درس ۶ ص ۶۵ و ۶۸ ۱۸- هـ (وجود اختیار در آدمی) درس ۵ ص ۵۵
(ث) پاسخ کوتاه: (هر سؤال ۰/۵ نمره)	
۰/۵	۱۹- پدیده ، نیازمند است و نمی تواند هستی بخش باشد ۰/۵ (هر چیز که وجودش از خودش باشد ، هستی بخش است). درس ۱ ص ۷
۰/۵	۲۰- حیلۀ « گام به گام کشاندن به سوی گناه » ۰/۵
۰/۵	۲۱- زیرا گناه ریشه درخت اخلاص و بندگی را می سوزاند (زیرا گناه به تدریج اخلاص را از بین می برد) ۰/۵ درس ۴ ص ۴۷
۰/۵	۲۲- اگر به زبان آستَغْفِرُ اللهُ بگوید اما در قلبش پشیمان نباشد . ۰/۵
۰/۵	۲۳- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار ۰/۲۵ افزایش فاصله میان فقیر و غنی ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۴
۰/۵	۲۴- دل آدمی به نور و صفای معرفت و شناخت رسیده باشد . ۰/۵ درس ۱ ص ۱۱
(ج) تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۰/۵ نمره)	
۱	۲۵- بازتاب عقیده توحیدی در زندگی است به این معنا که انسان متناسب با ایمان به خدای یگانه ، عمل کند و در زندگی خود از فرمان های خدا اطاعت کند و جهت زندگی خود را خدا قرار دهد . ۰/۵ درس ۳ ص ۳۱ و ۳۲
	۲۶- به معنای بازگشت جامعه به سوی خداوند است به این معنا که اگر جامعه در برخی ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود و گرفتار گناهان اجتماعی شود ، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح است . ۰/۵ درس ۷ ص ۸۸
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

۱	چ) انتخاب گزینه مناسب : (هر مورد ۵/۰ نمره) دروس ۱۰ ص ۱۳۰ و ۱۳۱	۲۷- الف
۱	۲۸- ب درس ۹ ص ۱۱۰	ح) احکام : ۲۹- حلال و جایز ۳۰- واجب کفایی ۳۱- مستحب درس ۸ ص ۱۰۲ درس ۸ ص ۱۰۲
۱	۳۲- واجب درس ۸ ص ۱۰۱	خ) پاسخ تشریحی : ۳۳- خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است و تحکیم خانواده سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه ، کاهش فساد و حضور انسان‌های با فضیلت و کارآمد می‌گردد ۵/۰ و اگر بنیان خانواده سست شود فساد گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت‌های اجتماعی را بر عهده می‌گیرند. ۵/۰ درس ۱۰ ص ۱۳۶
۱	۳۴- دوره قبل اسلام زن همچون کالا تلقی می‌شد و در بسیاری از قبایل از قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی ، حتی مالکیت برخوردار نبود، تولد دختر در خانواده سرافکنندگی خانواده را به دنبال داشت و زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود. ۵/۰ اما در تمدن اسلامی یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ، ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود، احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت، و به این ترتیب رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. ۵/۰ درس ۹ ص ۱۱۲	
۱	۳۵- خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد ، (۲۵/۰) در فعل اختیاری ، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرديم آن کار انجام نمی‌گیرد. (۲۵/۰) در عین حال ، وجود ما ، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است. (۲۵/۰) یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد. (۲۵/۰) درس ۵ ص ۵۹	
۱	۳۶- اشرافی گری ، تجمل گرایی برخی از مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی ۲۵/۰ و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است ۲۵/۰ که علاوه بر آثار منفی اقتصادی، باعث بی اعتمادی عمومی و رواج تجمل گرایی و مصرف گرایی در میان مردم می‌شود. ۲۵/۰ بنابر این بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوهی زندگی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند. ۲۵/۰ درس ۸ ص ۱۰۴	
۱	۳۷- ملاصدرا می‌گوید: « نمی‌شود قوانین این دین برحق الهی ، که چون خورشید روشن و درخشان است. با دانش استدلالی یقینی مخالفت داشته باشد. ۵/۰ نیست باد آن فلسفه ای که با کتاب قرآن و سنت رسول خدا(ص) و ائمه اطهار(ع) مطابقت نداشته باشد.» ۵/۰ درس ۹ ص ۱۱۶	
۱	۳۸- زیرا چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد ، زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی بر خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. ۵/۰ گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می‌رساند ، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می‌پرستند و از ابزارهای جدید مانند سینما و اینترنت و ... در این راه بهره می‌گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند. ۵/۰ درس ۳ ص ۳۷	
۱	۳۹- زیرا اگر انسانی غرق گناه شود ، دیگر معلوم نیست که میل به توبه پیدا کند ۵/۰ شاید گناه به قدری بر روحش غلبه کند که هیچ وقت قلبش از گناه پشیمان نشود و وقتی که پشیمانی قلبی نباشد توبه ای صورت نگرفته است. ۵/۰ درس ۷ ص ۸۵	
۱	۴۰- دچار سنت املاء و استدراج شده‌اند ، یعنی اینان ، فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می‌دهند و مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر می‌شود ۷۵/۰ و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. ۲۵/۰ درس ۶ ص ۷۲	
۲۰	موفق باشید	

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات آزمون نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	
نمره	سوالات		ردیف

با تدبر در آیات قرآن و روایت به سوالات زیر پاسخ دهید.	
۰/۵	۱ در آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» منظور از عبادت و بندگی خداوند بر یک جانب چیست؟
۰/۵	۲ مطابق آیه «لَمْ أَعْهَدِ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» تعبیر صراط مستقیم، بیانگر چه نوع توحیدی است؟
۰/۵	۳ مطابق سنت الهی آیه «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ التَّرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ...» گشایش برکات آسمان و زمین به چه مواردی مشروط شده است؟
۰/۵	۴ آیه «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ ...» بیانگر کدام مسئولیت ما در حوزه علم برای احیای تمدن اسلامی است؟
۰/۵	۵ با توجه به آیه «قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا» تزکیه نفس چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟
۰/۵	۶ با توجه به حدیث «التَّوْبَةُ تَطَهَّرُ الْقُلُوبَ وَتَغْسِلُ الذُّنُوبَ» توبه چه نتایجی در پی خواهد داشت؟
ب) درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.	
۰/۲۵	۷ «فزونی یافتن زینت دنیا در دل‌ها که جایی برای خلوت انس با خدا نگذاشته است» مصداق شرک عملی پیچیده انسان امروزی است. ()
۰/۲۵	۸ نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان، یکی از راه‌های تقویت اخلاص است. ()
۰/۲۵	۹ در بینش توحیدی، جهان آفرینش مجموعه قدرها و قضا‌های الهی است که آدمی باید با تشخیص درست، بهترین‌ها را انتخاب کند. ()
۰/۲۵	۱۰ تنها، سنت «توفیق الهی» عام‌ترین و فراگیرترین سنت الهی حاکم بر زندگی انسان‌ها است. ()
پ) جای خالی عبارتهای زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	
۰/۲۵	۱۱ «انقلاب علیه خود» بدین معناست که آدمی می‌تواند با پیروی از ، علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند.
۰/۲۵	۱۲ اسلام، ورزشی را که همراه با یا زبان آور باشد، بد می‌شمارد و منع می‌کند.
۰/۲۵	۱۳ در نگاه قرآن، «یتیمان را از خود راندن و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمودن» آدمی را در زمره قرار می‌دهد.
۰/۲۵	۱۴ «از بین رفتن بت و بتخانه و حاکمیت اتحاد در اروپا» از پیامدهای تمدن دوم اروپا است که به تمدن مشهور است.
ت) کشف ارتباط:	
۱	هر یک از مفاهیم سمت راست، با کدام مفهوم در سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ، یک مورد اضافی است)
۱۵	دل مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگون
۱۶	حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود
۱۷	تقویت اتحاد ملی
۱۸	تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی
	(۱) بی‌بندوباری جنسی (۲) توجه به قانون (۳) مصرف‌زدگی (۴) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی (۵) مشارکت مردم در تشکیل حکومت
ث) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۰/۵	۱۹ بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید/ به هر چیزی که دید اول خدا دید» چه شناختی را ممکن می‌داند؟
۰/۵	۲۰ خطاب شیطانی «آب که از سر گذشت چه یک وجب، چه صد وجب» بیانگر کدام حیلۀ شیطان است؟
۰/۵	۲۱ «خواست و رضایت الهی را محور تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های زندگی خود قرار دادن» انسان را مشمول کدام نوع توحید خواهد کرد؟ ادامه سوالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات آزمون نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سوالات	نمره
۲۲	در چه صورتی، وجودی همواره بوده و خواهد بود؟	۰/۵
۲۳	«تفکر در آیات و نشانه‌های الهی» چگونه به افزایش درجه اخلاص منجر خواهد شد؟	۰/۵
(ج) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۴	اختیار	۰/۵
۲۵	سنت‌های الهی	۰/۵
(ج) گزینه مناسب را انتخاب کنید.		
۲۶	نخستین آموزه، در حرکت پیامبر اسلام (ص) و آغاز دعوتشان به سوی تمدن اسلامی کدام بود؟	۰/۵
۲۷	(۱) توحید و یکتاپرستی (۲) ایمان به معاد و زندگی اخروی (۳) احیای منزلت زنان این که پیامبر (ص) «بر زبان آوردن سخن حق در برابر سلطان ستمگر» را برترین جهاد دانستند، یادآور کدام معیار و آموزه تمدنی اسلام است؟	۰/۵
۲۸	(۱) آموزه ولایت پذیری و اطاعت از اولی الامر (۲) آموزه توحید و مبارزه با شرک (۳) آموزه عدالت محوری پاداش اخلاص که فراتر از تصور ماست و در ذهن ما ننگند، کدام است؟	۰/۵
(ج) احکام:		
۲۹	حکم هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. (واجب کفایی - مستحب - حلال و جایز - حرام - واجب) (توجه: یک مورد اضافی است).	۱
۳۰	انجام ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی	
۳۱	شرکت در مجالس شادی مانند جشن عقد بدون رعایت احکام دین الهی	
۳۲	استفاده از پیانو و سنتور برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مفید	
۳۲	تولید انواع محصولات هنری به منظور مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتدال	
(خ) به هر یک از سؤال‌های زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید.		
۳۳	چرایی عجز انسان در پی بردن به ذات باریتعالی را تحلیل کنید.	۱
۳۴	تفکر غلط جریان مشهور به «جریان تکفیری»، درباره توحید و شرک را توضیح دهید.	۱
۳۵	امام علی (ع) در موضوع برخاستن از زیر سایه دیوار کج، چه نگرشی را درباره اعتقاد به قدر و قضای الهی به یاران آموخت؟	۱
۳۶	چرا تکرار توبه - اگر واقعی باشد - موجب محبوبیت انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود؟	۱
۳۷	چرا فراگیر شدن قمار دلیل نمی‌شود که اسلام در برابر آن کوتاه بیاید و آن را گناه محسوب نکند؟ تحلیل کنید.	۱
۳۸	وضعیت معیار علم آموزی و خردورزی در دوره تمدن اسلامی چگونه بود؟ توضیح دهید.	۱
۳۹	«تحکیم یا سستی بنیان خانواده» چه نتایجی را به دنبال دارد؟	۱
۴۰	خداوند با چه چیزهایی ما را آزمایش می‌کند؟ به طور کامل توضیح دهید.	۱
۲۰	موفق باشید.	

۳	آ آیات و روایت:		
	۱- یعنی خدا را تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی، پرستش و عبادت کردن و در هنگام سختی و بلا و شر از خدا رویگردان شدن. ۰/۵		
	درس ۳ ص ۳۴		
	درس ۴ ص ۴۳	۲- توحید عملی ۰/۵	
	درس ۶ صص ۶۶ و ۷۴	۳- ایمان و تقوا ۰/۵	
	درس ۱۰ ص ۱۳۲	۴- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام ۰/۵	
	درس ۸ ص ۹۴	۵- رسیدن به رستگاری ۰/۵	
	درس ۷ ص ۸۳	۶- توبه، دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. ۰/۵	
۱	ب) درستی یا نادرستی گزاره‌ها: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	درس ۴ ص ۴۷	۸- غ	درس ۳ ص ۳۷
	درس ۶ ص ۶۸	۱۰- غ	درس ۵ ص ۵۷
۱	پ) جای خالی: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	درس ۸ ص ۹۷	۱۲- قمار	درس ۷ ص ۸۱
	درس ۱۰ ص ۱۲۷	۱۴- قرون وسطی	درس ۹ ص ۱۱۰
۱	ت) کشف ارتباط: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	درس ۱۰ ص ۱۳۳	۱۶- ۵ مشارکت در تشکیل حکومت	درس ۱۰ ص ۱۳۰
	درس ۱۰ ص ۱۳۶	۱۸- ۱ بی بند و باری جنسی	درس ۱۰ ص ۱۳۵
۲/۵	ث) پاسخ کوتاه: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	۱۹- «خدا در هر چیزی دیدن» که یک شناخت عمیق و والا است. همچنین عباراتی نظیر: <u>نور هستی بودن خدا</u> و همه پدیده‌ها آیه و نشانگر صفات الهی بودن نیز صحیح است.		
	درس ۱ ص ۱۲		
	درس ۷ ص ۸۴	۲۰- نا امید کردن از رحمت الهی	
	درس ۳ ص ۳۲	۲۱- توحید عملی (توحید عملی در بُعد فردی)	
	درس ۱ ص ۷	۲۲- در صورتی که وجودش از خودش باشد. / پدیده نباشد	
	۲۳- هر قدر معرفت ما به خدا از طریق تفکر در آیات و نشانه‌های الهی بیشتر شود، موجب افزایش ایمان و در نتیجه موجب افزایش درجه اخلاص ما خواهد شد.		
	درس ۴ ص ۴۶		
۱	ج) تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۵ ص ۵۳	۲۴- اختیار حقیقتی وجدانی و مشهود به معنی توانایی بر انجام یک کار و یا ترک آن است.	
	۲۵- قانونمندی مبتنی بر تقدیر الهی که اختصاص به پدیده‌های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را نیز در بر می‌گیرد.		
	درس ۶ ص ۶۷		
۱/۵	چ) انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)		
	درس ۴ ص ۴۸	۲۸- ۱	۲۷- ۳
		درس ۹ ص ۱۱۰	درس ۹ ص ۱۰۹
۱	ح) احکام: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)		
	۲۹- مستحب / درس ۸ ص ۹۷ - ۳۰- حرام / درس ۸ ص ۱۰۲ - ۳۱- حلال و جایز / درس ۸ ص ۱۰۲ - ۳۲- واجب کفایی / درس ۸ ص ۱۰۱		

	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم
	(خ پاسخ تشریحی:
۱	۳۳- لازمه شناخت هر چیز احاطه و دسترسی به آن است. ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی توانیم ذات امور نامحدود را تصور کنیم و بر آنها احاطه داشته باشیم و چگونگی وجودشان را دریابیم. ۰/۵ خداوند حقیقتی نامحدود دارد و ما نمی توانیم با ذهن محدود خود به حقیقت او احاطه داشته باشیم و ذاتش را شناسایی نماییم. ۰/۵ درس ۱ ص ۱۲-۱۳
۱	۳۴- الف) هر مسلمانی را که مانند آنها نمی اندیشد مشرک و کافر می خوانند و گاه کشتن او را واجب می شمارند. ب) پیروان این جریان می گویند توسل به پیامبران و معصومین (ع) شرک است. ج) همچنین طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد شرک است. د) تکفیری ها معتقدند اینگونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی شوند. درس ۲ ص ۲۴ (اشاره به دو مورد هم کفایت می کند یعنی هر مورد نیم نمره)
۱	۳۵- آموخت که اعتقاد به قدر و قضا نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه ساز آن است. درس ۵ ص ۵۷
۱	۳۶- از آنجایی که خداوند نسبت به بندگان خود مهربان و آمرزنده است، ۰/۲۵ کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می شود و بسیار توبه می کند، دوست دارد، ۰/۲۵ زیرا می بیند چنین فردی با این که در دام گناه افتاده، اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می شود. ۰/۵ درس ۷ صص ۸۳-۸۴
۱	۳۷- خداوند - که نصیحت گر حقیقی و خواهان سعادت انسان است - به ضررهای یک عمل نگاه می کند، نه دوست داشتن و نداشتن مردم. ۰/۲۵ قمار علاوه بر این که یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده ای برای جامعه ندارد، به کار می گیرد. از طرف دیگر میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می آورد. ۰/۲۵ درس ۸ صص ۹۷ - ۹۸
۱	۳۸- تلاش پیامبر اکرم (ص) و پیشوایان ما سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد به طوری که توجه نیاکان ما به اندیشه و تفکر و ارزشمندی علم روزافزون شد. ۰/۵ مثلاً نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند. ۰/۲۵ شوق و علاقه آنان به دانش سبب شد که در بسیاری از شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه ای نیز بنا کنند. ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶
۱	۳۹- تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و حضور انسان های با فضیلت و کارآمد می گردد. ۰/۵ اگر بنیان خانواده سست شود، فساد گسترش می یابد و نسل هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند مسئولیت های اجتماعی را بر عهده می گیرند. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۳۶
۱	۴۰- او با هر امر خیر یا شری ما را می آزماید، بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر، بارش باران یا وقوع خشکسالی و به طور کلی هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند. درس ۶ ص ۶۹
۲۰	خداقوت